

Samleskinnen

Nr. 4/2015 – Årgang 20

Medlemsblad for Rogaland Elektromontørforening

- Markering for oljeindustrien
- Landstariffkonferansen 2015
- Rettferdig pensjon 2016
- Arbeidslivskriminalitet
- Kvinnekonferansen
- Julemøtene

Ny kalender
følger med

Samleskinnen

Utgitt av:

Rogaland Elektromontørforening

Lagårdsveien 124

4011 Stavanger

Mandag–fredag 08.00–15.30

Hjemmeside: www.rele.no

E-post: firmapost@rele.no

Telefon:

Stavanger 51 84 04 50

Faks:

Stavanger 51 84 04 80

Leder:

Øivind Wallentinsen: 908 97 703

E-post: wallentinsen@rele.no

Kontormedarbeider:

Olga Kozlova 940 54 269

E-post: firmapost@rele.no

Organisasjonssekretærer:

John Helge Kallevik

Mobil: 908 97 701

E-post:

jhkallevik@rele.no

Geir Ove Bernhoff

Mobil: 913 40 240

E-post:

bernhoff@rele.no

Annonse:

Ta kontakt med Stavangerkontoret.

Deadline:

Nr. 1-2016 = 05. mars

Nr. 2-2016 = 30. mai

Nr. 3-2016 = 25. september

Nr. 4-2016 = 24. november

I posten ca. 4 uker etter deadline

Ettertrykk med gjengivelse av kilde tillates.

Redaktør: Geir Ove Bernhoff

Mobil nr.: 913 40 240

E-post: bernhoff@rele.no

Redaksjonen: Arbeidsutvalget

Opplag: 2.200

Forside: Geir Ove Bernhoff

Trykk: Kai Hansen, Stavanger

Leder

Tariffoppgjøret 2016 nærmer seg og forberedelsene har vært i gang en god stund. Landstariffkonferansen er avholdt og konferansen har gjort sine vedtak, det samme har landsstyret i EL & IT Forbundet. Landsstyret prioriterte, i likhet med landstariffkonferansen, tjenestepensjon og AFP på topp. Landsstyret i EL & IT Forbundet vil ha ett samordna oppgjør under følgende forutsetninger:

”Kravet må innebære brede tjenestepensjonsordninger med forhandlingsrett, oppsparing fra første krone, uten 12 måneders karenstid, innskuddsordninger med minimum fem prosent innskudd, og at det legges til rette for hybridordninger.

I tillegg må det sikres en betydelig økning av minstelønnsatsene i lavlønns- og verenskomster, og at det gis et reelt lavlønns tillegg.”

Det at tariffoppgjøret 2016 skal være samordna betyr at forhandlingene føres mellom LO og NHO og omfatter de tariffavtalene som er mellom LO og NHO. I tillegg betyr det at hvis det skulle bli konflikt så kan alle som er omfatta av forhandlingen bli tatt ut fra 1. April uavhengig av utløpsdato på ”egen” tariffavtale. Det er LOs representantskap som bestemmer om det skal være forbundsvise eller samordna forhandlinger, møtet avholdes 23. februar 2016. Arbeidsgiverne har frem til nå vært mer eller mindre avvisende til å diskutere tjenestepensjon, arbeidsgiverne vil bestemme over tjenestepensjonen uten at arbeidstakerne har medbestemmelse. Folketrygdens ytelser til pensjon er redusert og så tjenestepensjon bli viktigere og viktigere for å få en pensjon å leve av, det er da på høy tid at arbeidstakerne får medbestemmelse. Lovens minimum eller en bra tjenestepensjon utgjør en god del for den enkelte når man en gang i fremtiden skal leve av pensjonen. Utfra det som er uttalt fra arbeidsgiversiden, og hvis tjenestepensjon blir prioritert fra hele LO fellesskapet, er det mye som peker mot at vi kan havne i en konfliktsituasjon ved neste års tariffoppgjør. Med ett slik utgangspunkt så er det viktig å forberede seg godt, slik at vi ikke blir overasket hvis det blir konflikt. Målet for tariffoppgjøret er ett godt resultat så vil fremtiden vise om det lar seg gjøre å finne en forhandlingsløsning eller man må veien om en konflikt. Vi vil fra fagforeningens side holde tillitsvalgte og medlemmene godt informert fremover mot neste års oppgjør.

Syssettsituasjonen i fylket skulle jeg ønske var bedre enn den er pr. dato. Det er mange klubber og medlemmer som opplever både permitteringer og oppsigelser. Mange oppdrag er utsatt på ubestemt tid, det gjør selvfølgelig at bedriftene får problemer med å holde alle ansatte i arbeid. Ved permitteringer og oppsigelser så opplever vi stor variasjon mellom bedriften i forhold til de bedriftene som kan regelverket og forholder seg til det, og de bedriftene som hverken kan regelverket eller handler i tråd med det. Ved oppsigelser så har det stor betydning for den enkelte at regelverket er fulgt slik at det er mulig å foreta en vurdering om oppsigelsen er saklig eller usaklig. Ofte er det dessverre slik at den oppsagte ikke har fått alle opplysningene som skal til for å foreta en saklighetsvurdering. Fra fagforeningens side råder vi de som tar kontakt med oss til å kreve forhandlingsmøte etter arbeidsmiljølovens §17-3. Bakgrunnen for det er at i forhandlingsmøte så må bedriften legge all relevant dokumentasjon på bordet, den oppsagte vil da ha ett godt beslutningsgrunnlag for å vurdere om oppsigelsen er saklig eller usaklig. I forhandlingsmøtet har den oppsagte anledning til å ha med seg rådgiver, det kan være en av de tillitsvalgte i bedriften, en fra fagforeningen eller en annen person, hvem som skal være rådgiver er opp til den oppsagte. Hvis konklusjonen, til den oppsagte, etter forhandlingsmøtet er at oppsigelsen er usaklig vil det tilslutt være retten som avgjør spørsmålet. Den oppsagte har rett til å beholde jobben til retten har avgjort spørsmålet. Hvis det er noe usikkerhet knyttet til permitteringer eller oppsigelser så ta kontakt med fagforeningen, husk det er bedre å spørre noen ganger for mye enn en for lite. Selv om vi har både oppsigelser og permitteringer så er det ikke helt svart, de fleste av medlemmene er i fullt arbeid. Det er også slik at kontrakter deles ut og prosjekter igangsettes, men det er klart at det

forts. side 3

Innhold

Lederen har ordet	2
Redaktørens hjørne	3
Landstariffkonferansen i Lillestrøm 19.-22. oktober 2015	4 – 7
Samleskinnen har også fått inn et par betraktninger ut fra vår delegasjon på Landstariffkonferansen	8 – 9
Landstariffkonferansen for IKT og Spekter	9
Landstariffkonferansen Energi Norge og KS	10
Egil Willy takker for seg	11
Rettferdig pensjon 2016	12 – 13
LO i Stavanger og omegn Invitasjon til AFT/ Pensjonskonferanse	14
Vinn en IPAD!!!	15
A-Krim	16 – 17
Julemøtene i Haugesund og Stavanger	18 – 19
Norge trenger oljeindustrien	20 – 21
LOs Olje og Gasskonferanse 28. – 29. oktober 2015 Bergen	22 – 24
Geir Ove Bernhoff, ny organisasjonssekretær	25
Tore Kamsvåg En bauta har gått av!	26 – 27
Ingvald Hein	28
Det nærmer seg fagprøven	29
Prøvenemder	30
Workshop for nye medlemmer i fagprøvenemda 2016 – 2019	31
Kvinnekonferansen	32 – 33
Therese Anita Holmen	34
Stafettpinnen	35
Medlemskveld for ungdommen i Haugesund og Stavanager	36
Rapport fra studientvalget	37
Foreløpig innkalling til årsmøte i Rogaland Elektromontørforening, 15. mars 2016	38
VIKTIG FOR DEG SOM ER PERMITTERT!	39

Redaktørens hjørne

Velkommen til vinterens utgave av Samleskinnen. En utgave med masse interessant og nyttig lesning.

I 2016 skal vår tariffavtale, «Landsoverenskomsten for elektrofag» reforhandles. EL & IT Forbundet har allerede forbedret seg på disse forhandlingene gjennom Landstariffkonferansen. I artikkelen Landstariffkonferansen i Lillestrøm.. kan du lese om våre prioriterte krav.

Pensjonsreformen som regjeringen innførte i 2011, Banklovkommisjonens endringer av regelverket til private tjenestepensjoner og bedriftenes slanking av tjenestepensjonene, gjør brorpartene av EL & IT Forbundets medlemmer til pensjonstapere. Det har derfor vokst fram et unisont krav om bedring av våre pensjoner. Pensjonsoppgjøret i 2016 blir derfor et pensjonsoppgjør. Mer av dette kan du lese om i artikkelen Rettferdig pensjon 2016.

Kriminaliteten innen arbeidsmarkedet i Rogaland og Norge har blitt så alvorlig at Kripas har slått alarm. Det anslås at så mye som 400 milliarder kroner er svart arbeid i Norge. Det er derfor satte ned en aksjonsgruppe i Rogaland sammensatt av Politi, Arbeidstilsynet, Nav, Skattekontoret og Kemneren, som skal arbeide for å avsløre organisert kriminell virksomhet i arbeidslivet. Dette kan du lese mer om i artikkelen Arbeidslivskriminalitet.

Arbeidsledigheten har nådd nye høyder i Rogaland. Fylket har nå ca. 10 000 arbeidsløse, den største økningen i hele landet. Bare de siste 3 månedene har økningen vært på 5000 personer. Den 18. november hadde fagbevegelsen fått nok av en tafatt regjering og arrangerte en stor markering ved oljemuseet i Stavanger. Les mer om dette i artikkelen Norge trenger oljeindustrien.

I 2016 er det bytte av prøvenemder. Her har fagforeningen rett til å plassere sine representanter i alle de fag som sorterer under vår overenskomst. I den senere tid har det vært en prosess for å besette disse plassene. I artikkelen Prøvenemder kan du lese mer om oppgavene til prøvenemdene.

Den 26. og 27. november ble det avholdt en kvinnekonferanse i EL & IT Forbundet. Rogaland stilte med en stor delegasjon på denne konferansen. Mer om dette leser du om i artikkelen Kvinnekonferansen.

Du kan også lese om de 2 godt besøkte julemøtene som ble avholdt i fagforeningen. Her var det mange begeistrede medlemmer som fikk med seg flotte premier fra livlige møter i Haugesund og Stavanger.

2 viktige personer har gått av med pensjon. Vår egen organisasjonssekretær, Egil Willy Kristensen, og den tidligere tillitsvalgte og akkordforkjemper, Tore Kamsvåg. Samleskinnen beskriver dem i hver sine artikler i dette nummeret.

Da vil jeg bare ønske alle leserne en riktig god jul og et godt nytt år. Kos dere med Samleskinnen.

Geir Ove Bernhoff

Fagforeningens styrke, er din sikkerhet!

Fra side 2

som er positivt har lett for å komme i skyggen av de som sliter med oppsigelser og/eller permitteringer.

Jeg vil også avslutningsvis oppfordre alle til å begrense overtidssarbeid så mye som mulig og at vi deler på det arbeidet som er. I den situasjonen vi er nå er, er det viktig å være solidariske i praksis, vi må stå sammen å støtte hverandre og spesielt støtte de som kommer i en situasjon der de blir oppsagt eller permittert.

Tilslutt vil jeg ønske alle medlemmer og andre lesere en riktig god jul og ett godt nytt år.

Øivind

Landstariffkonferansen i Lillestrøm 19 - 22. oktober 2015

Landstariffkonferansen i EL & IT Forbundet er det siste felles arbeidsverksted hvor kravene til kommende tariffoppgjør spikres. I forrige nummer av Samleskinnen omtalte vi kravene som Rogaland Elektromontørforening ønsket å prioritere i tariffoppgjøret 2016. I dette nummeret vil vi presentere hovedtrekkene i de krav konferansen vedtok, og enkelte representanters synspunkt til dette:

Av: Øivind Wallentinsen

Et tydelig signal er at pensjon vil bli et hovedkrav i tariffoppgjøret i 2016. Her snakker vi om tjenstepensjon og AFP. Bakgrunnen for at tjenstepensjon og AFP utkrystalliserer seg som hovedkrav er at tjenstepensjon i de aller fleste bedrifter blir bestemt av bedriftens ledelse alene og AFP har åpenbare svakheter etter omleggingen som ble gjort i etterkant av tariffoppgjøret 2008. Hvordan tjenstepensjonen er innrettet, varierer mellom bedriftene, fra gode til dårlige ordninger. I tillegg så er også regelverket for tjenstepensjon endret, slik at det nå er mulig å få en tjenstepensjonsordning som er noe bedre enn en innskuddsordning, men dårligere enn ytelsesordning. Kravet fra landstariffkonferansen ang. tjenstepensjon ble som følger:

- Forhandlings- og streikerett på tjenstepensjonsordningen
- Hybridordninger
- Uførepensjon integreres i tjenstepensjonsavtalene
- Minimum innskudd på 5 % fra 0 til 7,1 G og 8 % over 7,1 G
- Oppsparing fra første krone også for midlertidig ansatt og deltidsstillinger under 20 %
- All lønn og tillegg må med i beregningsgrunnlaget for tjenstepensjonen
- Bred ordning med lave kostnader styrt av partene
- Opptjent pensjon følger over til neste arbeidsgiver

Kommentarer til kulepunktene:

Kulepunkt. 1.

Dette kravet betyr at vi skal forhandle om eventuelle endringer i etablert tjenstepensjonsordning. Hvis ikke partene blir enige så vil den "gamle" avtalen gjelde inntil klubb og bedrift er enige om en ny.

Kulepunkt. 2.

Hybridordning er en tjenstepensjonsordning som vil gi den enkelte arbeidstaker mer utbetalt i tjenstepensjon enn i en innskuddsordning hvis bedriften betaler inn samme beløp for arbeidstakerne som i en innskuddsordning.

Kulepunkt. 3.

At uførepensjon skal integreres i tjenstepensjonsavtalene vil bety at bedriften må tegne en uføreforsikring for arbeidstakerne som sammen med tjenstepensjonsordningen skal sikre den enkelte et anstendig nivå på "pensjon/trygd/inntekt" selv om arbeidstakeren blir helt eller delvis ufør før oppnådd pensjonsalder.

Kulepunkt 4.

Kravet om økt innskudd må til for at alle skal sitte igjen med et anstendig nivå på pensjon inkl. tjenstepensjon når de går av med pensjon. Slik det er i dag så er mange arbeidstakere kun omfatta av minimumsordninger.

Kulepunkt 5.

Krave om oppsparing fra første krone uten begrensning på stillingsbrøk eller hvor lenge den enkelte er i arbeidsforholdet vil hjelpe de som har en lav stillingsprosent til å få sin rettmessige delen av tjenstepensjon. I tillegg vil også midlertidige ansatt få sin andel av ordningen selv om de bare er innom bedriftene i en kort periode. Dette kan også bidra til at bedriftene ansetter arbeidstakerne fast i stedet for midlertidig.

Kulepunkt 6.

Kravet om at all lønn og tillegg skal tas med i beregningsgrunnlaget for innbetaling av tjenstepensjon vil for en del arbeidstakere bety at tjenstepensjonsordningen forbedres uten at den fastsatte prosenten økes. Det er i dag stor variasjon mellom bedriftene i forhold til hvordan de kommer frem til beregningsgrunnlaget for den enkelte.

Kulepunkt 7 og 8.

Det å gå over til breie ordninger eller en bred ordning innen LO _ NHO området vil føre til lavere forvaltning og administrasjonskostnader som betales av bedriften. For den enkelte arbeidstaker vil en slik omlegging bety at tjenstepensjonen fortsetter ved bytte av arbeidsgiver. Slik det er i dag så starter den enkelte på ny tjenstepensjonsordning hver gang en arbeidstaker bytter arbeidsgiver. Arbeidstakeren får da en fripolise/kapitalbevis som i de fleste tilfeller gir lite pensjon den dagen det blir aktuelt. Breie ordninger vil altså for den enkelte føre til mer pensjon.

Kravene som landstariffkonferansen vedtok i forhold til AFP er som følger:

- Ingen tap av pensjon ved å ta ut tidligpensjon ved 62 år
- Oppspart AFP beholdes ved tap av arbeid/bytte av arbeidsgiver og sykdom
- Uføretrygd skal kunne kombineres med delvis AFP

Kommentarer til kulepunktene:

Kulepunkt 1.

Dagen AFP og folketrygd er innrettet slik at de som

Øivind Wallentinsen fremla Rogalands prioriteringer på Landstariffkonferansen

Foto: Geir Ove Bernhoff

må gå av tidlig taper mye pensjon. Det kan beløpe seg til kr. 40000,- til 50000,- i tap hvert år livet ut for de som går av tidlig. Det sier seg selv at dette må det gjøres noe med. I vår bransje er det de færreste som klare å stå i arbeid til de fyller 67 år så dette vil angå de fleste av medlemmene.

Kulepunkt 2.

Regelverket i forhold til hva tid den enkelte taper sine AFP rettigheter må gjennomgå slik at de som uforstyldt "dett" ut av ordningen i dag, må sikres slik at de får beholde sine rettigheter i en eller annen form.

Kulepunkt 3.

Dagen regelverk er slik innrettet at hvis en arbeidstaker blir delvis eller helt ufør så taper vedkommende sine AFP rettigheter. Dette må endres slik at det blir mulig å kombinere uføretrygd med delvis AFP.

Alle kravene innenfor tjenstepensjon og AFP er viktige å få gjennomslag for, men vi må samtidig være klar over at motstanden fra arbeidsgiver hold vil være stor. Muligheten for at vi ender ut i en konflikt hvis tjenstepensjon blir satt på topp er absolutt tilstede.

Forbundsvis oppgjør

Hvis oppgjøret gjennomføres forbundsvis så forhandler EL & IT Forbundet med Nelfo om endringer i Landsoverenskomsten for elektrofagene. Det er da bare de medlemmene som er omfattet av overenskomsten som har stemmerett over resultatet av forhandlingene. Hvis LOs representantskap bestemmer at tariffoppgjøret i 2016 skal gjennomføres forbundsvis så vedtok landstariffkonferansen noen prioriterte krav i tillegg til tjenstepensjon:

- Utenbys §9
- Flytte økonomi fra §3E til §3A

I tillegg er det en viktig målsetting å stramme inn adgangen til midlertidige ansettelser.

Kommentarer:

Utenbys §9:

Her vedtok landstariffkonferansen spesifikke krav i prioritert rekkefølge, de øverste kravene innen LOK §9 er:

1. LOK § 9 E pkt. 5 endring av tekst: "Det gis en fri hjemreise etter 1 ukes tilstedeværelse på anlegget".

2. LOK § 9 C, punkt 4: Teksten i punkt 4 endres fra 5 kalenderdager til 15 kalenderdager.

*Det var representanter fra hele landet som deltok på Landstariffkonferansen
Foto: Geir Ove Bernhoff*

3. LOK § 9 F, nytt kulepunkt: Ved daglig arbeidstid utover 10 timer skal 1 times pause betales med ordinær (prosjekt) lønn.

Flytte økonomi fra §3E til §3A:

Hovedhensikten med dette kravet er å øke LOK § 3A satsen slik at avstanden mellom etablert lønn i bransjen og LOK §3A satsen reduseres. Dette vil også redusere mulighetene til bedriftene å konkurrere med billig arbeidskraft. Det vil også være ett tiltak mot sosialdumping.

I tillegg er det en viktig målsetting å stramme inn adgangen til midlertidige ansettelser.

Målsetningen med dette kravet er å sørge for at vi fortsatt forblir en bransje der arbeidstakerne er fast ansatte, selv om arbeidsmiljøloven ble endret sommeren 2015 og det ble adgang til å ansette midlertidig på generelt grunnlag i inntil 12 måneder. Kravet er at tariffavtalebestemmelsene angående ansettelser strammes opp slik at vi oppnår målsetningen i kravet.

Forslag fra Rogaland Elektromontørforening

Fra fagforeningen så ble det sendt inn ca. 40 forslag til denne landstariffkonferansen. Da vi oppsummerte de vedtatte kravene i forhold til våre målsettinger så må vi si oss fornøyde. Det vil alltid være noen vedtak

vi kunne tenkt oss annerledes, men alt i alt er konklusjonen at vi var fornøyd. Vi fikk en god del av vår forslag til endringer vedtatt det samme var det med forslag til uttalelser som vi hadde sendt inn. Landstariffkonferansen velger også diverse sentrale utvalg som jobber med forskjellige områder innenfor overenskomsten i perioden mellom landstariffkonferansene. De som ble valgt fra oss i forskjellige utvalg var:

Forhandlingsutvalg (9medlemmer + 4 vara)

Øivind Wallentinsen

4.vara Leif Egil Thorsen

Installasjonsutvalg (7medlemmer + 4 vara)

Øivind Wallentinsen

3.vara Sverre Åge Johnsen

Olje- og anleggsutvalg (7medlemmer+4 vara)

Leif-Egil Thorsen

1.vara Roar Gjesdal

3.vara Thomas Glenne Knudsen

Samleskinnen har også fått inn et par betraktninger ut fra vår delegasjon på Landstariffkonferansen

Av: Torkel Ulvik

Torkel Ulvik
Foto: Geir Ove Bernhoff

Slik Landstariffkonferansen (LTK) fungerer er at de valgte delegatene som består av tillitsvalgte og ansatte i fagforeninger og distrikt, behandler og prioriterer innkomne forslag. Forslagene er kommet inn fra medlemmer, klubber, fagforeninger og distrikt i EL & IT

Forbundet.

Det var et par forslag i fra enkelt medlemmer, ca. 30 forslag fra klubber i Rogaland, og Rogaland Elektromontørforening hadde sendt inn ca. 40 forslag.

Innkomne forslag gikk stort sett i pensjon, LOK § 9, elektronisk overvåking, LOK § 3A, LOK § 2 ansettelser/permittinger, LOK § 8 Overtid og skift, Offshoreavtalen og krav om og ivareta lønns og arbeidsvilkår ved krav om tariffavtaler.

Jeg ønsket å prioritere pensjon og avtale om elektronisk overvåking, og dette ble til dels resultatet, da pensjon sannsynligvis blir prioritert i kommende tariffoppgjør. Pensjon er viktig og må prioriteres!

Vi i Rogaland Elektromontørforening hadde 2 dager med forberedelser før vi reiste. Her i disse forberedelsesmøtene diskuterer vi hvilke forslag som skal prioriteres, og hvem som evt skal gjenreise forslag som har falt. Personlig syntes jeg at vi i fra Rogaland stilte motiverte og forberedte til konferansen.

Vi i fra Rogaland hadde som sagt 3. prioritering på nytt tariffpunkt som gikk på elektronisk overvåking, men dette ble dessverre ikke prioritert, men forlaget er med som ett av kravene i tariffoppgjøret 2016.

LTK konferansen gikk for samordnet oppgjør, men det spørres om frontfagene ønsker dette, om de ikke går for samordnet oppgjør, vil sannsynligvis kravet om pensjon ikke bli så høyt prioritert. Et samordnet oppgjør er da alle fagforeninger går sammen om et hovedkrav, for og sette mer press på arbeidsgiverne. Et forbundsvist oppgjør er når kun EL & IT Forbundet går inn og forhandler med arbeidsgiverne.

I år ble LTK arrangert i Lillestrøm, på Arena hotell. Det er første gangen jeg har vært med på LTK, og jeg syntes dette var spennende, med mange bra debatter og innledere.

Det var 4 tøffe dager, da vi begynner kl. 08:00 og holder på til ca. 17-18:00, men uansett så er det kjekt og få være med å bestemme hva vi skal prioritere og kjempe for.

Av: Kjetil Hansen

Kjetil Hansen
Foto: Geir Ove Bernhoff

Jeg deltok som observatør og dette var min første gang på et landsomfattende arrangement i EL og IT-forbundet.

Det som slo meg aller først var at konferansen var veldig godt planlagt og organisert samt gjennomføringen var effektiv.

Vi hadde også for møter der Øivind

kort gikk igjennom agenda for dagen og etter møter der vi diskuterte saker som hadde blitt tatt opp i løpet av dagen.

Innholdet i konferansen var lærerikt men jeg synes også at prosessen rundt behandlingen av innkomne saker var interessant.

Av saker som fattet min interesse mest kan jeg nevne pensjon, skattlegging av yrkesbiler og sysselsettingssituasjonen på Vestlandet.

Trøndelag hadde gjort et godt stykke forarbeid med informativt hefte og debattinnlegg.

Jeg mener også at Rogaland skilte seg positivt ut med god deltakelse på talerstolen spesielt i forbindelse med sysselsettingssituasjonen.

Lauritz Slåttebrekk
Foto: Geir Ove Bernhoff

Av: Lauritz Slåttebrekk

Dette var min første lands tariff konferanse, så jeg var litt spent på hvordan ting ble gjort, og hvordan den demokratiske prosessen i forbundet fungerer. Konferansen var interessant og lærerik. Vi fikk vedtatt veldig

mye bra, men var jo også ting som jeg mener burde blitt høyere prioritert, og ting jeg mener var viktig som ble nedstemt. Jeg var veldig fornøyd med at vi får kampen om pensjon som første prioritet. Dette er en veldig viktig kamp, som jeg tror kan bli både hard, lang og tøff, men står vi sammen kommer vi til å få det til slutt.

Landstariffkonferansen for IKT og Spekter

Av: Øystein Rugland

Øystein Rugland deltok på LTK for IKT sektoren

IKT består av tre overenskomster IKT og Serviceelektronikk (Virke), IKT (NHO) og Telenor (NHO). Og Spekter består av Relacom, Geomatikk, Helsefor-etakene, Statnett, Telemuseet og Teltech. På grunn av forskjellen i overenskomstene vil prioriteringene være forskjellige, men dette er hovedlinjene etter konferansen.

Pensjon

Det kreves en samlet pensjon på 66 % av lønn for alle, også for de som må gi seg ved 62 år.

Forhandlings og streikerett på pensjon/pensjonsrettigheter.

Det må opprettes en bred hybridordning styrt av partene. Hybridordning innføres fordi den gir pensjon fra første krone, gir 10 % mer pensjon for hver krone og kan gi større trygghet ved børsfall.

AFP ordningen må endres slik at den dekker opp tapet av pensjon for de som må gi seg tidlig i arbeidslivet. I dag er AFP blitt til en tilleggspensjon som flere tar ut mens de ennå er i arbeidslivet.

Harmonisering av IKT- og Telenor overenskomsten I IKT bransjen er Outsourcing dessverre et kjent begrep. Medlemmer som ligger under Telenor-overens-

komsten, har blitt flytta ut av selskapet, og havner da på en ny overenskomst. Med en felles overenskomst, har likevel medlemmene overenskomsten med seg, og beholder de rettighetene de hadde før Outsourcing.

Det har blitt opprettet et eget koordinerende tariffutvalg for å harmonisere IKT og Telenor overenskomsten

Faste stillinger

Trygghet og verdien av å bygge kompetanse, utvikling og kunnskap skjer ikke gjennom å ansette flere i midlertidige stillinger. Midlertidige stillinger går på bekostning av de ansattes trygghet i arbeidslivet. Uten fast jobb skapes det større usikkerhet for den enkelte, gjør det vanskeligere å planlegge sin hverdag og også vanskeligere å planlegge for fremtiden.

Få inn den gamle AML bestemmelser for innleie inn i overenskomstene.

Overvåkning

Bruk av elektronisk overvåkning må reguleres i avtaler tilpasset dagens lovverk. Begrunnede formål kan gjerne kollidere med kravet til personvern. Derfor er det ingen grunn til å gi arbeidsgiverne frie tøyler. Vi skal vokte oss vel for de gode hensiktens tyranni.

Oppgjørsform

Det som går igjen i diskusjonene, er at de viktigste sakene er pensjon, normalarbeidsdagen, bedre overenskomster (styrke tariffavtalene), og få gjort noe med stillingsstrukturer og lønnstabeller.

Derfor må vi kjøre forbundsvis oppgjør i tariffoppgjøret 2016. Å vente til 2018, blir for sent, og vil ikke styrke våre tariffavtaler.

Landstariffkonferansen Energi Norge og KS

Av: Rolf Bersås

Rolf Bersås skriver om kravene fra energisektoren til tariffoppgjøret 2015

Landstariffkonferansen Energi Norge og KS ble avholdt på Gardemoen 2.-4. november.

Nok en tariffkonferanse skulle gjennomføres etter ett grundig forarbeid og krav utarbeidelse i klubbene. Fra Rogaland deltok en delegasjon på 6 stykke fra Rogaland Energiforening. Vi var klar for debatt og kamp om kravene.

Hva blir det viktigst og får vi gjennomslag for våre krav?

Vårt fokus denne gangen var pensjon og endringene i AML på vaktbestemmelsen.

Tariffkonferansen på energi er ikke det samme som tariffkonferansen på LOK. I de små el-verka på KS er det som regel fred og et godt samarbeid med bedriften.

Energi Norge som er NHO-styrt, er blitt noe helt annet i de siste årene. Dette er en organisasjon som er kapitalstyrt og mye mer turbulent, med en svak tariffavtale og sterke særavtaler i bedriftene, som de lokale til-litsvalgte verner om og ikke vil slåss inn i tariffavtalen. Etter min mening vil disse særavtalene bli sakte men sikkert nedgraderte.

Tariffkonferansen består av en politisk del og en gruppearbeids del, der

kampen om krava står.

I løpet av tariffkonferansen fikk en også i debatten at KS område er klare til å slåss for hovedkravet sitt, om å få tilbake avspaseringsregelen til 1/5 på vakt.

Energi Norge sitt hovedkrav er pensjon. De andre krava følger under.

Dette er kravene fra Landstariffkonferansen Energi:

- Pensjon, særlig spørsmålet om forhandlingsrett på bedriftens tjenestepensjonsordning, oppsparing fra første krone og at det legges til rette for hybridordninger.
- Tariffoppgjøret 2016 gjennomføres som et samordnet oppgjør.

Dersom dette standpunktet ikke skulle nå frem i LO-fellesskapet og oppgjøret skal gjennomføres forbundsvis, eller at det på andre måter er et rom for forbundsvise forhandlinger prioriteres følgende krav:

Energi Norge

- Styrke § 8 (lønssystem og forhandlingsbestemmelser)
- Flere minstelønssatser i § 7, herunder høyere utdanning
- Styrke reisebestemmelsene – herunder reise til og fra innkvartering
- Pensjon – forhandlingsrett bilag 8
- EVU (kompensasjon) og faglige veiledere
- Vakt – avspasering
- Overtid – fredag fra arbeidstids slutt

KS Bedrift

- Styrke vaktavspaseringsordningen 1/5 opprettholdes, eller plikten til å delta i vaktsystemet bortfaller.
- Reell kjøpekraftforbedring
- Øke minstelønssatsene
- Sentral bestemmelse for faglig veileder. Kompetanse og kompensasjon

*Egil Willy går av med pensjon etter 27 år i fagforeningen
Foto: Geir Ove Bernhoff*

Nå i oktober gikk organisasjonssekretær, Egil Willy Kristensen av med pensjon. Han takker for seg etter 27 år i fagforeningen.

Egil Willy kom fra jobben som kontrollør på Sola E-verk i september 1988. Han overtok da stillingen som akkordkontrollør etter Sverre Larsen. Sverre Larsen hadde tatt over stillingen som forretningsfører etter Ingvald Hein, som hadde gått av med pensjon.

Som akkordkontrollør hjalp han klubbene med prising, samt at han kontrollerte innleverte akkorder og satte opp statistikker. Elektrikerne regnet ut selv akkordene, som eneste faggruppe. Andre fag brukte organisasjonssekretærene også til dette arbeidet. Tidligere var det et tak på maksimum 10 kr. på den lokale § 3E lønnen. Da dette taket forsvant, gikk det hardt utover akkordene i Stavanger, som etter hvert nesten forsvant som avlønningsform i Rogaland.

Egil Willy var med på sammenslåingsprosessen mellom avd. 76 i Haugesund og avd. 4 i Stavanger. Ansvarsområdet hans ble da endret fra akkordkontrollør til organisasjonssekretær med ansvar for Landsoverenskomsten og akkordavtalene i Sør-Rogaland. I perioden etter sammenslåingen pendlet Egil Willy hver torsdag til Haugesund, hvor han hadde ansvar for installasjonsklubbene. John Helge Kallevik pendlet motsatt vei.

Egil Willy begynte sin karriere som lærling i Pettersen og Sleveland i 1968. Her jobbet han fram til 1981, da kom inn på teknisk fagskole. Etter endt skole i 1983 fikk han jobb på Maskinhuset (nå Svithun Elektro), hvor han tegnet elektriske anlegg i eneboliger. I tillegg hadde han ansvar for lageret.

Mellom 1984 og fram til 1988 da han fikk jobb i fagforeningen, jobbet Egil Willy som kontrollør i Sola E-verk. I de tider ble de elektriske anleggene kontrollert hvert fjerde år.

«Jobben som organisasjonssekretær i fagforeningen har vært en veldig interessant jobb», sier Egil Willy, «siden jobben innebærer mye kontakt med mennesker. Som organisasjonssekretær fungerer vi også litt som sosialarbeidere».

«Jeg synes det har vært veldig høyt under taket i Rogaland Elektromontørforening», sier Egil Willy, «det fører til fremgang», forsetter han, «når det er åpenhet for meningsbryting beveger vi oss fremover». Egil Willy mener at vi i Rogaland Elektromontørforening ikke er belastet av den konservative holdningen som eksisterer i store deler av fagbevegelsen. «Styret i fagforeningen er bra oppegående», mener han, «og vi har en dyktig leder i Øivind». Egil Willy synes at Anne Marie gjorde en god jobb, men at vi har funnet en god erstatter i Olga. Han håper derfor at hun fortsetter jobben.

Egil Willy har slitt med en belastende immunsykdom den senere tiden, som legene sliter med å finne årsaken til. Men, Egil Willy er med godt mot og føler seg bedre for tiden. Han er stadig innom kontoret slik at vi fremdeles holder godt kontakt med ham.

Vi vil ønske Egil Willy til lykke med pensjonisttilværelsen.

Rettferdig pensjon 2016

Av: Geir Ove Bernhoff

Som vi skrev i forrige nummer av Samleskinnen blir de fleste medlemmene i EL & IT Forbundet avspist med smuler når de etter et langt og strevsomt arbeidsliv skal ta ut sin pensjon. Det er derfor på høy tid at vi samler våre krefter for å kreve et mer rettferdig pensjonssystem som ivaretar sliterne på arbeidsmarkedet.

Den 15. september i år ble aksjonsgruppen «Rettferdig Pensjon» opprettet av flere av LOs lokalorganisasjoner, fagforeninger og klubber. Dette markerer starten på kampen for bedre tjenstepensjonsavtaler og for en AFP ordning som ivaretar dem som virkelig trenger å gå av som 62 åringer.

«For at vi skal kunne endre et system må vi kjenne det». Målet til aksjonsgruppen vil derfor være å drive folkeopplysning og mobilisere våre samlede krefter fram mot tariffoppgjøret 2016, og videre mot den planlagte evalueringen av AFP-ordningen i 2017.

Regjeringen vil spare

Den 1. januar 2011 trådte den nye pensjonsreformen i kraft i Norge. Regjeringen begrunnet endringene med at «Norge har ikke råd til framtidens eskalerende pensjonsutgifter». Målet var å spare 20 prosent av pensjonsutgiftene i 2060 (82mrd). Dette vil de løse ved å tvinge flere over 62 år til å stå i arbeid, slik at det skal straffe seg økonomisk livet ut å gå av med tidligpensjon. Går du av som 62 åring, vil dette stjele 30 prosent av pensjonen din.

Dødens klasseskiller

Et annet innsparingstiltak er «levealdersjusteringen». Levealdersjustering betyr i teorien at for hvert årskull som snittalderen blir høyere, avkortes pensjonen til-

svarende. Dersom du er født i 1953 og har fått utregnet din pensjon til 310 000 kroner per år, har NAV regnet ut et forhåndstall på 1,055. Hvis du i dette tilfellet tar ut pensjon når du fyller 67 år vil NAV dividere din pensjon med 1,055. Du får da redusert pensjonen din til 293 838 kroner per år. Dette forhåndstallet vil stige ettersom levealderen øker. Dette vil slå urettferdig ut, og kalles for «dødens klasseskiller» - de som lever kort må finansiere dem som lever lengre. De som lever lengst er de høytlønnede.

Underregulert

Et tredje tiltak er å underregulere pensjonene våre. Når du går av med pensjon reguleres pensjonen din med 0,75 prosent mindre enn lønnsveksten. En pensjon på 200 000 vil etter 10 år bli redusert til 185 000.

Alleårsregel

Et fjerde tiltak er «alleårsregelen». Hvor den gamle pensjonsordningen ble regnet ut fra de 20 beste årene vi hadde i arbeid, baserer vår nye ordning på alle årene med lønnsinntekt. Dvs. 18,1 prosent av alt vi tjener. Dette fører til en redusert pensjon for de fleste, bortsett fra de aller rikeste 10–15 prosentene av befolkningen som vil tjene grovt på dette!

Omvendt Robin Hood løsning

Denne reformen slår svært uheldig ut for de lavtlønnede. Det blir som en omvendt «Robin Hood løsning», hvor vi tar fra de fattige og gir til de rike. Den vil også favorisere yrker med høy utdanning uansett inntekt. Hvis vi tar et tenkt eksempel og sammenlikner en kokk og en arkitekt. Kokken begynner i jobb som 20 åring, mens arkitekten begynner som 28 åring. Begge har en årslønn på kr. 450 000,-. De arbeider begge 42 før de tar ut pensjon, kokken ved 62 år og arkitekten ved 70 år. Kokken får en årlig pensjon på kr. 187 039,-, mens arkitekten kan ta ut en årlig pensjon på kr. 259 246,-.

Like valgmuligheter?

Regjeringen Stoltenberg beskrev den nye pensjonsordningen som mer rettferdig, og at den ga like valgmuligheter for alle. Men hva skal da til for å få en god pensjon?

Jo, du må selvfølgelig må du velge en god jobb hvor du tjener riktig bra. Du må ikke jobbe deltid og du må jobbe i mange år (helst til du er 70 eller mer). Du må velge en arbeidsgiver som har tariffavtale og en god pensjonsordning – «valgfritt»?

Stoltenberg utalte også at alle skulle få mer, men hvordan skal alle kunne få mer når det skal spares 20 prosent på ordningen?

Hvordan var det mulig?

Utenlandske forskere prøver å finne ut hvordan en reform som åpenbart er urettferdig og rammer store deler av befolkningen, kunne bli innført i et opplyst og demokratisk land som Norge! Regjeringen førte folket bak lyset med å være svært uklare hva en slik reform faktisk ville bety. De brukte «idealpensjonisten» som eksempel – en pensjonist som falt best ut i i forhold til de sparetiltakene som er innført ved en nye pensjonsreformen. Dette er en pensjonist som knapt finnes blant våre medlemmer.

Tjenestepensjon

Det området vi først og fremst må kjempe for endringer er på våre tjenestepensjoner. Dette er tilleggspensjoner som hver enkelt av oss har rett på fra de bedriftene vi jobber i. Lovens minimum sier at bedriftene skal sette av 2 % av det du tjener fra 90 068 til 1 080 816. Dessverre har det vist seg at dette blir normalen, et nivå som gir lite penger til en ellers slun-

«Eystein Garberg fra Elektromontørenes fagforening i Trondheim mener at vi må skolere våre medlemmer i hva pensjon er, slik at vi vet hva vi skal kreve og hva vi skal forsvare». Foto: Geir Ove Bernhoff

ken pensjon. Disse avsatte pensjonspengene blir i tillegg redusert av grådige forsikringsselskaper som tar seg godt betalt for å forvalte disse pengene.

Forhandlingsrett

En av de første forutsetningene for å kunne bedre våre tjenestepensjoner er å få forhandlingsrett på ordningene. I dag er de bedriftene selv som eier tjenestepensjonsordningene og kan endre disse som de selv ønsker, bare de holder seg over lovens minimum.

En ordning for alle

Et annet viktig krav vil være å øke innskuddene på våre tjenestepensjoner, samt å kreve innbetaling fra første tjente krone og første time. Problemet i dag er at du må være ansatt i bedriften i over 1 år for å få delta i tjenestepensjonen, og du får ingen ting på den lønnen du tjener opp til 90 068. Dette ekskluderer midlertidig ansatte og personer med lave stillingsbrøker. Det er også viktig å kreve brede ordninger, noe som betyr overta administrer ordningens gjennom fellesordninger administrert av LO og NHO, slik at vi senker kostandene forsikringsselskapene trekker fra våre pensjonskontoer.

Pensjonskonferanse

Den 19. januar 2016 arrangerer LO i Stavanger en pensjonskonferanse på Folkets Hus. Her vil du få en grundig innføring i folketrygden, AFP og tjenestepensjon. Vi vil også diskutere kravene og strategiene i kommende tariffoppgjør. Alle våre medlemmer er velkomne. Meld deg på til firmapost@rele.no allerede i dag.

I STAVANGER OG OMEGN

INVITASJON TIL AFP / PENSJONSKONFERANSE

Tidspunkt: Tirsdag 19. januar 2016 fra kl. 10:00 – 16:00

Sted: Folkets Hus Stavanger, Løkkeveien 22, Festsalen.

Arrangører er LO i Stavanger og omegn og aksjonen "Gjenreis AFP – reell tidlig pensjon" som er opprettet av lokalorganisasjoner, klubber og fagforeninger fra hele landet.

Konferansen er i hovedsak ment som en skolering og folkeopplysning om pensjonsreformen, tjenestepensjon og AFP i privat sektor.

Hvordan sikre en pensjon på 2/3 av lønna? Hvordan kan de som slutter før fylte 62 år beholde opptjeningen? Hvordan gi sliterne en kompensasjon for tapet ved å måtte gå av tidlig? Hvordan skal offentlig AFP og 30 års opptjening forsvares?

Innledere er:

Stein Aamdal – tidligere klubbleder Kværner Verdal

Eystein Gaarberg – leder Elektrikernes Fagforening Trøndelag

En representant fra " Forsvar offentlig pensjon"

Diverse andre innledere er forespurt.

Påmelding til loistavanger@fh-stavanger.no og innen 5. januar 2016

Konferansen er gratis

For ytterligere informasjon, ring Svein Åge Samuelsen 917 41 820 eller Rolf Bersås 913 00 026.

Mvh.

Rolf Bersås

Leder LO i Stavanger og omegn

Svein Åge Samuelsen

På vegne av aksjonen

VINN EN IPAD!!!

Rogaland Elektromontørforening sin vervekampanje for 2016

Det vil bli utloddet en Ipad for hver 100 medlem som dere verver til fagforeningen. På julemøtene i Stavanger og Haugesund vil det i tillegg bli trukket et reisegavekort på kr. 10 000,- på hvert av møtene, ut i fra alle som har vervet i 2016.

Felles for trekningene er at alle ververne får ett lodd per vervet medlem i lotteriet.

Styremedlemmer, varamedlemmer og ansatte i fagforeningen får ikke delta i lotteriet.

Flere etater har gått sammen for å bekjempe arbeidslivskriminalitet.

Arbeidslivskriminaliteten nå har blitt så alvorlig i Rogaland og Norge at Kripas har slått alarm. Det er veldig mange muligheter for kriminelle til å tjene gode penger i det norske arbeidslivet, med liten sjans for å bli tatt.

«Kampen mot arbeidslivskriminalitet er ikke noe vi kan vinne alene», var påstanden fra den nystartede gruppen «A-Krim Rogaland». EL & IT Forbundet sammen med andre forbund og etater ble den 18. november invitert til en konferanse på Skatten Hus, hvor representanter fra A-Krim presenterte deres innsats mot organisert kriminalitet i arbeidslivet. Gruppen ble startet opp som et ledd i regjeringens

handlingsplan mot den sterkt økende arbeidslivskriminaliteten i Norge. Det er satt i gang tre prosjekter, i henholdsvis Oslo, Bergen og Stavanger. A-Krim Rogaland er sammensatt av representanter fra Arbeidstilsynet, Politi, Skatt Vest, NAV-Kontroll og Kemneren i Stavanger. I følge talspersonene i prosjektet skal A-Krim være operative ute på arbeidsplassene. Hovedfokuset er organisert kriminalitet.

Truende svart økonomi

Den økende arbeidslivskriminaliteten er den største trusselen mot vår velferdsstat. NHO regner med at rundt 30 prosent av omsetningen i bygg og anlegg er svart arbeid. Og dette er forsiktige anslag. Arbeidstilsynet anslår at rundt 60 prosent av bedriftene arbeider både svart og hvitt, mens 20 prosent er gjennomkriminelle. Kun 20 prosent spiller rent. I forhold til brutto nasjonalprodukt (BPN) i 2013 var anslaget av svart økonomi rundt 14 prosent, noe som utgjør en svimlende sum av 400 milliarder!

Norge tatt på senga

Norge ble tatt på senga da vi tidligere hadde et svært lavt innslag av arbeidsinnvandring. Moroa startet da EU åpnet mot Øst-Europa for 10 nye land. Honningkrukkeeffekten kalles det. Norge er som en honningkrukke for kriminelle fra Øst-Europa.

Hardbarkede kriminelle

De aller fleste utenlandske arbeidstakerne som kommer til landet jobber for seriøse arbeidsgivere, men det har utviklet seg en underskog av kriminelle virksomheter. Slike kriminelle aktører bryr seg lite om pålegg fra myndighetene. Dette er hardbarkede kriminelle. Vi snakker her om menneskehandel, hvitvasking, skatteunndragelser, fiktive firmaer, vold og trusler, og en omfattende sosial dumping på grensen til slavedrift. De har utviklet kompliserte nettverk seg i mellom. Når én virksomhet blir stanset av A-krim, er det ikke sjelden at vi finner de samme arbeidstakerne ansatt i et helt annet firma dagen etter.

I felten hver dag

Personer fra den operative gruppen i A-Krim er ute på arbeid i felten hver dag. Hovedfokus er organisert kriminalitet, og hvor innsatsgruppen er på jakt etter bakmennene i de omfattende kriminelle nettverkene. Alle etatene bruker sine virkemidler i denne kampen. Det er ingen bakmenn som greier å stå oppreist når de på denne måten blir angrepet fra alle kanter. I denne kampen samarbeider A-Krim gruppen også med andre organisasjoner, slik som fagbevegelsen, Brannvesenet, Tollvesenet, El-tilsynet, PTIL, Næringsforeningen etc.

Rette holdninger

For å få bukt med dette uvesen, som får stadig større innpass i Norge, er det viktig at vi alle har de rette holdningene. Det skal ikke være allment akseptert å bruke svart arbeidskraft til å pusse opp huset hjemme. Dersom vi gjør det blir vi en bidragsyter til å spre denne kriminaliteten ytterligere. I følge A-Krim er det private markedet totalt gjennomsyret av kriminalitet. Ikke la oss være så naive å tro at dette gjelder alle andre enn oss. Til syvende og sist vil det seriøse arbeidsmarkedet, som du og jeg jobber i, bli dratt med i dette dragsuget dersom vi ikke samarbeider for å stoppe det.

A-Krim gruppen har opprettet en mailadresse hvor vi de ønsker at vi sender inn tips:

akrimrogaland@politiet.no .

Arbeidsmarkedet utnyttes av hardbarkede kriminelle.

Julemøtene i Haugesund og Stavanger

*Lauritz fra HS-Vagle beskytter sitt nylig vunnet fenalår.
Foto: Geir Ove Bernhoff*

Av: John Helge Kallevik

Fagforeningen avholdt sine tradisjonelle julemøter i Haugesund og Stavanger. Møtet Haugesund ble avholdt fredag 27. november mens julemøtet i Stavanger ble avholdt fredag 4. desember.

I Haugesund ble julemøte avholdt i Thon Saga Hotell sine lokaler, intime og fine lokaler. Maten var som vanlig god. I Haugesund møtte 60 medlemmer.

I tida hvor julemøtene avholdes er det alltid en del bedrifter som har julebord og andre tilstelninger. Derfor er det alltid stor usikkerhet på hvor mange som deltar på møtene.

I Stavanger ble møtet avholdt i Folkets Hus.

I Stavanger var det 127 medlemmer som møtte. Det var høy stemning, god mat og mange fornøyde vinere av fenalår og andre flotte premier.

Leder Øivind Wallentinsen holdt en kort informasjon om dagens situasjon.

I sin informasjon kom han inn på følgende temaer: Verving, ny organisasjonssekretær i fagforeningen, mellomoppgjøret og sentralt tillegg, forberedelser til tariffoppgjøret 2016, tjenestepensjon og AFP, syssel-

settingssituasjonen, permitteringer og statsbudsjettet. Han minnet forsamlingen på at selv om arbeidssituasjonen ser mørk ut og pressen spår dommedag, må vi se på lyspunktene i markedet. Aker, Aibel og BP har fått tildelt store kontrakter og Stavanger Kommune skal vedta et ekspansivt investeringsprosjekt på 7-800 millioner, samt store prosjekter på Ryfast og Byhaugtunellen.

Trekning av årets verver:

I Haugesund og Stavanger ble årets ververe trukket. Trekningen ble foretatt blant dem som hadde vervet i både Haugesund og Stavanger. Et vervet medlem betydde "et lodd". Til flere en hadde vervet til flere "lodd" hadde en i trekningen. I Haugesund ble Lauritz Slåttebrekk i fra Aibel vinner.

Anne Beathe Vargervik mottok gaven på vegne av Lauritz Slåttebrekk.

I Stavanger ble Ole Kristoffer Sæther i fra Bravida

vinner. Anne Margrethe Værnes mottok gaven på vegne av Ole Kristoffer Sæther.

Gratulerer begge to.

Gaver og utlodning:

Som vanlig var det mange gaver til utlodningen.

Fagforeningen gav som tidligere år fenalår til utlodningen, engros bedriftene leverte gaver og tillitsvalgte hadde fått gaver fra sine bedrifter til utlodningen.

Følgende kom med gaver:

Bedriftene i Haugesund:

Aibel, Jatec, Helgevold Elektro Haugesund.

Engrosbedriftene:

Som vanlig stiller alltid Ahlsell og Elektroskandia opp med gaver.

Abico Norge, Ramirent og Venotek

Stor takk til engros bedriftene.

Sparebank 1 – bankene:

Fra Sparebank1 SR Bank, via områdebanksjefen i nord Rogaland, fikk vi i år to ryggsekker.

Klubbene:

Fra klubbene fikk vi i år gaver fra EL & IT Klubbene i Aker Solutions MMO, Aibel og Jatec.

I Stavanger kom det inn mange gaver fra følgende firma og grossister:

Apply TB Stavanger as, Bravida as, Caverion as Stavanger, Rønning Elektro as, Rønning klubben, HS:Vagle Elektro as, Sønnico Installasjon as Stavanger, Swire Oilfield Services as, EL & IT Klubben Aker Solutions MMO, Aibel as, Cofely Fabricom as, Carlsens Elektro Installasjon as, Onninen Forus og Sparebank 1 SR Bank.

*Terje Hansen og John Helge Kallevik strekker seg etter vinneren av reisegavekortet.
Foto: Geir Ove Bernhoff*

*Trond Sæle delte ut
gaver på møte
i Stavanger
Foto: Geir Ove
Bernhoff*

*To glade vinnere i Haugesund
Foto: John Helge Kallevik*

*Alle forbundslederne var til stede da Olje- og Energiminister Tord Lien talte.
Foto: Geir Ove Bernhoff*

Avisene er fulle av dystre tall over antall som står uten arbeid i forhold til innsparingene i oljeindustrien. Rogaland er særlig hardt rammet, og bare i år har 30 000 mistet jobbene sine på Vestlandet. I denne situasjonen har vi en regjering som fortsatt har fokus på skattelett for de rikeste, og som enda ikke har satt inn effektive tiltak for å motvirke de økende ledighetstallene. Dette er noe fagbevegelsen har reagert sterkt på og den 18. november ble det arrangert en politisk markering utenfor oljemuseet i Stavanger.

Hovedparolen på markeringen var: *Norge trenger oljeindustrien!* Aksjonen var et samarbeid mellom EL & IT Forbundet, Industri Energi, Fellesforbundet, SAFE, FLT, NITO, Lederne, Norsk Sjømannsforbund, Det Norske Maskinistforbund og Norsk Sjøoffisersforbund. Dette er forbund som til sammen organiserer nær 400 000 medlemmer.

I tillegg til Administrerende direktør i Norsk Olje

Norge trenger oljeindustrien!

- *La oss bli bedre mens vi venter*
- *Bruk ledig kapasitet til økt aktivitet*
- *Vi må ha stabil og forutsigbar politikk*
- *Styrk den Norske arbeidslivsmodellen*

og Gass og Stavangers ordfører Christine Sagen Helgø, stilte alle forbundsledere med appeller. Alle unntatt EL & IT Forbundets leder, Jan

Olav Andersen. I hans sted stilte leder av EL & IT Forbundet Distrikt Rogaland, Rolf Bersås med appell.

Vår olje- og energiminister, Tord Lien, måtte svare

på alle de harde kravene som forbundslederne la fram i sine appeller. Tord Lien lovde imidlertid ingen ting, da han forsvarte oljenæringens behov for innsparing.

Dette saken ble også behandlet på forbundsstyret i EL & IT Forbundet, hvor Rogalandsdelegasjonen la frem en uttalelse til behandling. Etter en gjennomgang i Redaksjonskomiteen vedtok Forbundsstyret følgende uttalelse:

Helt siden Høyre/Erp-regjeringen kom inn i regjeringskontorene, har den arbeidet for skattelette framfor å legge til rette for arbeid.

I Norge er det flere og flere som blir sagt opp, eller blir permittert, spesielt innen oljerelatert virksomhet. Arbeidsledigheten nærmer seg raskt fem prosent i Norge. Oljeselskapenes bråbrems på vedlikehold, pga. diverse spareprogram samt nedgang i oljeprisen, har ført til mange oppsigelser og permitteringer. Dette har hatt ringvirkninger i tilstøtende næringer over hele landet. At regjeringen valgte å stramme inn permitteringsreglene gjorde alt verre, samt at utvidelsen som kom i sommer var altfor liten.

For å sikre en stabil arbeidsstokk som vil bidra til å

opprettholde kompetansen i oljeindustrien, er det av aller største nødvendighet at regjeringen endrer permitteringsloven og folketrygdlovens bestemmelser om dagpenger under permittering. Karensdager for arbeidstakere settes ned til maks. tre dager hvor lørdag og søndag medregnes. Betalingsplikt for arbeidsgiver reduseres til fem dager. Krav til opptjening skal ikke være større enn 1 G (folketrygdens grunnbeløp). Det skal beregnes 12 prosent feriepenger av arbeidsledighetstrygden fra første dag og utvidelse av permitteringsperiode til 52 uker. Det må også åpnes for muligheten til å ta kurs når en er permittert uten å miste dagpenger.

Regjeringen har fortsatt sitt fokus på skattekutt til de rikeste. Regjeringen har ment, og mener fortsatt, at skattekutt skal gi flere arbeidsplasser. Dette er og blir en feilslått politikk. Foreløpig er det ikke iverksatt tiltak som ser ut til å hindre at ledigheten fortsetter å stige.

Av statsbudsjettets totale ramme på 1 200 milliarder kroner, er det kun funnet plass for fire milliarder til tiltakspakker for å demme opp for den økende ledigheten. Dette står i grell kontrast til foreslått skattelette på over ni milliarder. Hvis vi i tillegg tar med at utav

budsjettets 1 200 milliarder, så kommer ca. 300 milliarder fra oljeindustrien, viser det med all tydelighet at Regjeringen og samarbeidspartiene (KrF og Venstre) nesten ikke bidrar med noen ting overfor denne viktige industrien.

EL & IT Forbundet må også prioritere denne saken og gjøre det forbundet kan, alene og/eller i samarbeid med LO og andre forbund, for at aktiviteten innen oljeindustrien skal komme i gang igjen.

På kort sikt er det å sørge for at "bremsene" tas av og vedlikeholdet på sokkelen straks økes til normalt nivå og intensiveres på noe lengre sikt.

Nye kontrakter må styres politisk slik at norske bedrifter får kontraktene.

På lengre sikt må det stilles hardere krav til oljeselskapene. Når det tildeles nye konsesjoner må aktivitet startes umiddelbart, innenfor et kort tidsvindu, eller levere konsesjonene tilbake til den norske stat.

Staten er den største eieren i Statoil. Det er på tide å bruke eiermakta for å sørge for økt aktivitet og sette en stopper for utbyttekravene som går på bekostning av vanlige arbeidsfolk.

Aksjonen ble kalt for «Folkefest for Oljå»

LO s Olje og Gasskonferanse 28. – 29. oktober 2015 Bergen

Av: Leif-Egil Thorsen

Vi var samlet nesten 100 delegater på konferansen fra flere LO Forbund i Bergen 28. – 29. oktober.

Leif-Egil Thorsen deltok på LOs Olje- og Gasskonferanse.
Foto: Geir Ove Bernhoff

Det var stor interesse for denne konferansen nå i disse tider, da oljeprisen er veldig lav og oljeselskaperne strammer inn på vedlikehold, og legger oppdrag i skuffene. Leverandøri industrien sliter, og mange mister jobbene sine innen olje og gass industrien. Det var mange gode innledere, men vil bare ta for meg deler fra noen av inn lederne i denne artikkelen. Hvis noen ønsker mer info fra konferansen, så bare ta kontakt.

Hvordan er dagens ressursituasjon?

Kjell Agnar Dragvik, Oljedirektoratet (OD) Direktør for analyser og rammer

Han mener at vi ikke må slutte å tenke fremover på bakgrunn av den situasjonen vi er i for tiden.

Han viste frem Norsk Sokkel og ressursbilde pr. 31.12.2014. Den viser at det er like stort potensialet for nye utvinningsressurser fremover i dag som det var for 10 år siden. Han mener videre at investeringene vil holde seg noenlunde stabilt fremover mot 2030, men gjerne ikke på et 2013/14 nivå. Det er tatt opp 50 % mer ressurser fra Nordsjøen enn det som ble forventet i PUD på alle felt. Det er 50 år siden første tildeling.

Største faren i dag er en kortsiktig tenking. Der er store ressurser igjen, og det kreves en langsiktig tenking.

Skal vi la fremtiden ligge i ro?

Erling Kvadsheim, direktør næringspolitikk Norsk Olje og Gass.

Det er olje og Gass som har sikret velferdsstaten i Norge, og det skal den gjøre videre også. Det er dessverre mange som vil olje og Gassnæringen til livs. Når næringen blir betegnet som gårdsdagens teknologi, så

vitner det om uvitenhet. Det er over 25 000 mrd. I reserver med dagens prognoser, og spørsmålet er om vi skal ta opp dette eller velge å la det ligge. Det vil bli tatt opp skitnere energi i andre deler av verden og i Europa. 30 november begynner klimaforhandlingene. Norge gjør dette på den mest miljømessige måten i hele verden og det blir verre totalt sett hvis vi velger å redusere utvinningen på Norsk sokkel..

Hvordan løser vi utfordringene?

Svein Olav Simonsen. Påtroppende direktør i NHO Rogaland.

Vi må komme ut av den galskapen som utviklet seg de siste årene, der mange benyttet anledningen til å ta ut store lønninger og mente dette var helt greit. Vi er verdensmestre i leting, økt oljeutvinning, prøve ut ny teknologi og veldig gode på bygging og drift. Verden trenger tjenestene våre, vi har kapital og kunnskaper til å bygge og drive store ting og kompliserte installasjoner. Svak krone og tilgang til kompetanse gir store muligheter for eksport både oljeteknologi og annen næring. Vi har råd til å satse på fremtiden. Skal vi erstatte disse store inntektene fra denne industrien med å bygge vindmøller i skjærgården?

Kostnadene må ned og det er på gang. Dette vil og må industrien få til.

Fjernstyring, fjernstyring, fjernstyring. Våge å utfordre etablerte dogmer, inkludert arbeidsavtaler.

Atle Tranøy. Konserntillitsvalgt i Aker ASA

Der er fare for at det er totalt 70.000 arbeidsplasser innen oljenæringen står i fare. Oljeprisen trenger ikke styre investeringene. Hadde oljeselskaperne prioritert annerledes ved tildelingene i 2013, hadde vi hatt en annen situasjon. Vi trenger både den kompetansen vi innehar og den aktiviteten som vi har.

Atle Tranøy. Konserntillitsvalgt i Aker ASA.

Hva kan gjøres?

- 1: Tiltak for bevaring/ utvikle kompetanse. Permitteringsregelverket må endres..
- 2: Aktivitet: vedlikehold og modifikasjoner må tas opp igjen ute på innretningene.
- 3: Tiltak for å lære av feil. Krav til politikerne. Over-skridelser: Egne bedrifter innen leverandørbedriftene må og gjøre noe med dette. Satse på egne faste ansatte og mindre innleie.
- 4: Kostnadsreduksjon og bedre effektiviteten: NORSOK 2 bør komme i gang. og den Norske samarbeidsmodellen må sikres og styrkes.

Vi må sammen gi ungdommen tro på dette som en framtidsretta næring.

Vi må ikke ha ambisjon om å konkurrere på lønn, men på teknologi, kompetanse.

Jan Arve Haugan. Konsernsjef i Kværner ASA.

Kværner omsetter for 17 mrd. Det er liksom ikke bare å erstatte dette ene og alene med vindmøller.

Oljeprisen har endret seg mye tidligere og: Fra 1991-1997 ned med 70 % . Nå fra 2013-2015 ned med 64 %.

Har vert en syk kostnadsutvikling de siste årene på Toppsider, Subsea og Drilling. 250 %. Inflasjonen har øket med ca.20 % Har klart å gjøre produksjonen av Jacket mer kostnadseffektivt fra 2004 til 2014.

Kværner vil ikke angripe tariffavtalene, men bedre effektiviteten, verktøyene, gjennomføring osv.

Nestleder i LO, Hans Christian Gabrielsen.

Det ene etter det andre presenteres i negativ retning for denne industrien, og hvor befinner vi oss?

Erna Solberg sier i sin nyttårstale at kunnskap er fremtidens Olje.

Hvilke signaler gir vår statsminister til ungdom, skoler og denne næringen som vi representerer?

Vi har hatt nedturer og oppturer tidligere innen denne industrien, så vi vet hvordan dette fungerer.

“Vi må ikke i frykt for å dø, begå selvmord” Det vi driver med må være bærekraftig.

Det fremstilles som om det grønne skiftet handler om hva vi skal slutte med og hva vi skal begynne med.

Det handler ikke om å endre til en ny normal, men om å beholde kompetansen til vi kommer inn i normalen.

Vi må ta unna nødvendig vedlikehold og modifikasjoner. Viktig å ikke bruke retorikkene feil, slik at vi kan komme til en ny situasjon med knapphet av kvalifisert arbeidskraft.

Olje-og Energiminister Tord Lien.

Etterspørselen etter Olje har i gjennomsnitt øket med 1 mrd. fat i året de siste 15 år.

Johan Sverdrup kom veldig beleilig, og kunne ikke blitt bestilt bedre.

Det vil generere 3000 årsverk frem til 2050. Barnebarna våre vil være med og rive dette feltet.

23 konsesjonsrunde er en spennende runde, der vi nå og har nye områder som gis ut.

Der er store muligheter i nordområdene og vi regner med stor interesse fra selskapene for denne runden.

Det viser teknologiutvikling når vi nå har forsøk på havbunnen Åsgard Subsea.

Har fått med seg at det diskuteres et NORSOK 2. Det må og gjøres noe med dokumentasjonskravene. Det gis inntrykk av at vi må skjermes som er inne i denne olje og Gassindustrien. Det skal vi ikke!

Arve Sigve Nylund. Konserndirektør utvikling og produksjon i Statoil.

Ser lyst på fremtiden. Bli med på en tur mot fremtiden. Vi tror på at det skal produseres like mye forbi 2030. Men det er forutsetninger. Vi må drive godt. Sikker, effektiv og bærekraftig.

Maksimere verdiskapningen fra eksisterende felt og virksomhet.

Vi har hatt en reduksjon på etterslep på 40 % siden 2012 og det var bevist.

Vi arbeider for å få en utvinningsgrad på 60 % på felten.

Det vil komme 12 nye installasjoner på Norsk sokkel de neste årene.

Statoil må gjennomføre prosjekter på en måte som sikrer lønnsomhet og langsiktig konkurranseevne. Identifisere og realisere nye muligheter.

TFO runden jobber vi med, og 23 runde er spennende. Endelig åpnet i nye områder.

Hvorfor kan det ikke være samme store muligheter i disse områdene, som dem vi er inne i fra før av?

Det vi skal leve av etter 2030, må vi utvikle nå, og vi vil være med.

Synes det er modig av visse personer og organisasjoner å hevde at det ikke vil bli åpnet for boring i nord.

Kostnadsforbedringene som gjennomføres bærer frukter og gir gode resultater på bunnlinjen. Brønner bores nå 15-20% raskere. Regularitet og felt. Leverandørindustrien har respondert på utfordringen

122 mdr av de kostnadene som Statoil bidro med i 2014, gikk til Norske aktører.

Vi har hatt utfordringer, og det jobbes hardt for å rette opp i dette på en god måte.

Må bare avlyse teoriene om at det ikke etterspørres

Olje- og Energiminister Tord Lien.

olje og gass i fremtiden.

Vi har ikke kommet halvveis i denne næringen og det betyr arbeid over 50 år frem i tid.

Karl Erik Schjøtt Pedersen, administrerende direktør Norsk Olje og Gass.

Det er inget sted det med samarbeid mellom partene har vært viktigere enn innen denne bransjen, og det vil være det samme fremover i tid også. Vi har selv sagt ansvar både etisk og økonomisk.

Det er sikkerhet som er viktigst på Norsk sokkel. Jeg kommer fra Vardø som er den eneste byen i Norge som ligger i Arktisk utenom Svalbard. Vi har drevet med utvinning i Nordsjøen i 50 år uten at det har vist negative konsekvenser. Vi ser ikke noe forskjell i Arktiske strøk som Barentshavet sør øst.

Der er mindre vind og mindre bølger i arktiske strøk enn i Nordsjøen sør.

Det må dessverre drives voksenopplæring for vitenskapspersonell om geografi og påpeke at der er stor forskjell her enn andre steder i Arktiske strøk. Det er Golfstrømmen som er grunnen til at der ikke er is hele året i våre områder til forskjell fra det som er tilfelle på Grønland, Russland og Alaska.

I Barentshavet ligger der 3500 mdr. i verdier og venter på oss. Dette er ikke småtterier og man må ikke mikse mellom millioner og milliarder. Klimautfordringene må vi ta alvorlig, men det betyr ikke at vi skal la olje og gass ligge urørt. Vi må fokusere på å få ned kullforbruket. Olje og Gassutvinningen i Norge må fortsette på bakgrunn av at vi produserer med minst utslipp. Hvis andre land tar over produksjonen blir det et øket klimautslipp. Mange mener at det ikke blir lønnsomt å produsere i nordområdene, men oljeselskapene er ivrige for å få muligheten. Det er ikke for å være hyggelige eller greie at de ønsker dette, men at de selv sagt ser muligheter for store inntjener i Nordområdene.

Kristin Færøyvik, adm dir. Lundin Norway AS.

Lundin er selv sagt veldig interessert i den 23 konsesjonsrunde på lik linje som Statoil.

Barentshavet har større potensialet enn både Nordsjøen og Norskehavet.

Det går fort, bare man tar tiden til hjelp. Mangel på infrastruktur. Noen ekstra utfordringer. Felles ansvar.

Revitalisering av Utsirahøyden. Edvard Grieg, Ivar Aasen og Johan Sverdrup.

Lopphøgda har mange likhetstrekk med utsirahøyden. Knekker vi koden her?

Standardisering er viktig, beste praksis alltid er og en viktig sak.

Edvard Grieg er en suksess, og hadde ikke selskaps-spesifikke krav. Det ble gjort mye for å slippe ekstraarbeid, og fasiten var at det bare var 2 % endringsarbeid.

Den reviderte AML. Vil den virke etter hensikten? Arbeids og Sosialminister Robert Eriksson.

Tar situasjonen på alvor, og forstår at folk går rundt med en klump i magen.

Der er etterspørsel etter IT ingeniører og det er mange ingeniører som har mistet jobben. Folk må flytte der det er jobber. I Verdal har de fått mye arbeid, i Hammerfest er det positivt så det er ikke hel-svart.

Det kommer en tiltakspakke på 650 mill. pakke til jernbanen, som gir 500 ingeniører arbeid. Vet at mange er opptatt av permitteringsreglene. Det ble endret til 10 dager og 30 uker. Permitteringsreglene skal sørge nøkkelarbeidskraft. Må ikke få innelåsnings-effekt. Man blir ikke mindre ledig fordi om at man er permittert.

Voksende andel av arbeidskriminalitet, og dette må vi sammen gjøre noe med.

Må vi få nye tiltak for å demme opp for denne økningen av arbeidskriminalitet.

Bedrifter fra andre land som leier ut driver rene mafiavirksomhet.

Om endringene i AML vil fremheve at straff skal hjelpe.

Vil at gjennomsnittsberegninger skal kunne gjøres lokalt mellom bedrift og klubb. De store klarer dette i dag, men de små som leier ut til de store greier ikke dette.

LO leder Gerd Kristiansen.

Vi trenger en sterk Arbeidsmiljølov, og ikke endre denne til det verre. Når LO spurte om hva som skal til for å redde situasjonen, var det permittering som blir svart både fra våre medlemmer og også bedriftenes ledelse. I stedet gis det skattelette, og det er ikke dette vi trenger akkurat nå. Det er andre tiltak som skal til. Taxisjåføren som kjørte Gerd har fått et innteksttap på 40 % Det er FB sider der det tilbys tjenester og skryter av at de har tjent 300.000 svart. Vi ser en stor økning i organisert svart arbeid og det blir dermed arbeidskriminalitet så det holder.

Nye ledighetstall viser at det er kommet 25000 nye ledige bare det siste halve året, som er veldig dramatisk.

Vi trenger en sterk AML, og når endringene kom, så sier advokatene at de kurser arbeidsgiverne i disse som de sier er store endringer. Når en bruker argumentet om å ikke endre permitteringsreglene i fare for å få en innelåsnings-effekt for den enkelte permitterte, er reinspikka tull. Ingen vil bli innelåst med 60 % lønn Bemanningsbyråene fremstille selv sagt at det er et permanent behov for midlertidige ansettelser!

Jeg bare spør. Har vi dette behovet?

Geir Ove Bernhoff, ny organisasjonssekretær

Av: Øivind Wallentinsen

Egil Willy Kristensen går nå over i pensjonistenes rekke og i den forbindelse har styret ansatt Geir Ove Bernhoff som ny organisasjonssekretær. Geir Ove har vært aktiv i både klubb og fagforening i en årrekke. Han har vært ansatt i Caverion Stavanger siden 1987 og har vært klubbleder der i mange år. Samleskinnen har stilt han noen spørsmål om hans nye rolle i fagforeningen.

«Geir Ove Bernhoff har blitt ansatt som ny organisasjonssekretær i fagforeningen»

Hvilke utfordringer ser du i din nye rolle?

Jeg ser en tydelig utfordring i fremveksten av større uorganiserte bedrifter. Disse spiser stadig større del av markedet, og konkurrere ut bedrifter med ordnede forhold og tariffavtale. Det er ikke alltid like enkelt å få innpass i slike bedrifter. Vi er avhengig av å få innpass hos «nøkkelpersonellet», eller de montørene som har størst innflytelse.

Samtidig er det viktig å synliggjøre ovenfor våre medlemmer hvilke politiske tider vi lever i. Dersom vi ikke holder tettere sammen blir vi et lett bytte for den nye dominerende høyretenkningen i økonomien. Verving og bevisstgjøring er nøkkelford i dette.

En annen utfordring, selv om den ikke er noe særlig vanskelig, er å slutte skru. Jeg har kjørt servicebil i hele min yrkeskarriere og har trivdes både i montør og tillitsvalgtsrollen.

Hva mener du de største utfordringene fagbevegelsen i Norge står overfor på kort og lang sikt? Utfordringen på kort og lang sikt er å holde organisasjonsgraden oppe. Vi opplever i dag et Norge og Europa hvor forskjellen på fattig og rik blir stadig større. Det utvikles en politisk aksept på økte forskjeller blant folk, og vi ser at den politiske ideologien har fått en sterk høyredreining.

I kjølvannet av den økonomiske kollapsen i 2008 har fagforeninger og faglige rettigheter blitt angrepet fra alle kanter i Europa. Dette har ført til at or-

ganisasjonsgraden har sunket betraktelig. I tillegg har EU åpnet opp sine østlige grenser for å slippe inn en sterkt underbetalt arbeidsstyrke inn på det europeiske markedet.

Forskning viser at den økende ulikheten i våre samfunn først og fremst skyldes svekkede fagforeninger. Som jeg skrev om i forrige nummer er vår blå regjeringes svekkelse av Arbeidsmiljøloven et ledd i å øke de rikes makt over arbeiderne, på samme måte som det har skjedd i USA og England.

Sannheten er at vår moderne ulikhet blir godtatt fordi demokratiet er blitt ekskludert fra det økonomiske livet.

Fagbevegelsen i Norge har derfor en stor oppgave i å vekke bevisstheten i sine medlemmer, øke organisasjonsgraden og vinne kampen om den politiske ideologien. Fagbevegelsen må ut av sin konservatisme og tenke nytt!

Et av fagbevegelsens slagord er "Sammen er vi sterke", hvordan ser du for deg at du i din nye rolle kan bidra til å styrke innholdet i dette slagordet?

Som sagt er det viktig å øke samholdet for å kunne forsvare seg og slå tilbake angrepene på våre opparbeidede rettigheter. En klubb og en fagforening er ikke de tillitsvalgte alene. Det er alle medlemmene til sammen som utgjør denne styrken. Sovende medlemmer er ikke mye nyttige når vi skal bruke styrken vår. Dette er noe vi alltid belyser på fagforeningens kurs. Alle medlemmene må bli bevisst sin rolle, ansvarliggjort og gis et eierforhold til det å være organisert.

Hvis du skal trekke frem 1-3 "hjertesaker" hva ville det være?

- Øke organisasjonsgraden
- Øke antall tariffavtaler og med det å minske antallet uorganiserte bedrifter
- Øke den politiske bevisstheten til medlemmene

Er det noe du ønsker å formidle til tillitsvalgte og medlemmer når du nå tar fatt som organisasjonssekretær i fagforeningen?

Ja, det synes jeg tydelig kommer frem i svarene jeg allerede har gitt. Men, i tillegg er det viktig å beholde glimtet i øyet i vår felles samhold og kamp. Og, det er viktig at vi inkluderer alle, uansett hvem de er, hvor de kommer fra eller hvilken orientering de har.

Geir Ove begynner i fagforeningen i desember så både tillitsvalgte og medlemmer vil fremover få anledning til å bli bedre kjent med Geir Ove. Hans kontakter er mobil 913 40 240 og e-post: bernhoff@rele.no

«Elektrikerne er de dummeste folkene som finnes, de har mulighet til å tjene mer penger, men vil ikke».

Dette var et utsagt Tore Kamsvåg hadde på en tillitsvalgtkonferanse, på den tiden han var en aktiv tillitsvalgt. Da hadde han kjempet lenge i motbakke for å få flere til å jobbe akkord.

«Da jeg begynte i lære i 1970, jobbet vi bare akkord. Servicelønnen var ikke til å leve av på den tiden. Elektrikeren var kongen på haugen, vi tjente best av alle», sier Tore.

Tore Kamsvåg står som en bauta blant våre tillitsvalgte, som i alle år har kjempet for oss organiserte og for de svakeste i samfunnet. For å gi plass til andre i den vanskelige arbeidssituasjonen vi for tiden opplever, valgte Tore å gå av med pensjon som 66 åring, et halvt år igjen til han ble 67. Han kan se tilbake på en lang og spennende yrkeskarriere, som elektriker, bas, bedriftseier, frelserarmesoldat, prosjektleder, bonde og ikke minst tillitsvalgt og akkordforkjemper.

Tore begynte i lære som 20 åring i bedriften Elektro Service i Kristiansund. På den tiden var det byggeboom, og det var aldri nok elektrikere å få tak i. Dette førte til at han ble bas etter bare ett års læretid. Han arbeidet akkord fra dag én. «Ingen kunne jobbe akkord uten å være organisert», sier Tore. Det var mye arbeid

på båt, trålere som gikk til Nord Norge og Island. Sildefisket var stort og fiskerne brukte overskuddet til å investere i trålerne. «En spennende jobb», mente Tore.

Etter en tid ble Tore overtalt til å starte for seg selv, sammen med en ingeniør og noen sentrale personer fra Elektro Service. I denne bedriften gikk det rett til vers og Tore jobbet døgnet rundt.

I 1978 hoppet han av og gikk en helt annen vei. Han ble offiser i Frelsesarmeen. Etter to års skole i Oslo, ble han stasjonert i Hammerfest, hvor han fikk ansvar for frelsesarmearbeidet i byen. To år etter ble Tore sendt til Kopervik, hvor han drev han korpset i tre år.

I 1985 hoppet han igjen av og gikk tilbake å bli elektriker. Tore begynte da i Sigmund Vaage. Dette var et firma som hadde interessante jobber på Hydro, store bygg og industribedrifter. Bedriften hadde et veldig bra arbeidsmiljø, og sjefen selv oppfordret til og med ansatte til å organisere seg.

«Ingen kunne jobbe akkord uten å være organisert»

«Sjefen oppfordret de ansatte til å organisere seg»

De som organiserte seg fikk 1 kr. ekstra i timen!

Også på denne tiden jobbet Tore mye akkord, både slump og listeakkord. Han ble igjen engasjert i fagbevegelsen som styremedlem og som leder av installasjonsutvalget. «Jeg kjempet mye i motbakke, ikke på grunn av bedriftene, men fordi elektrikerne selv strittet i mot. Til slutt ga jeg opp», sier Tore. «Det hjalp heller ikke på den tide fikk et dataprogram for akkord som aldri ville fungere», legger han til.

Sigmund Vaage ble som kjent kjøpt opp av Umoe. Da Umoe flyttet til Haugesund havnet Tore inn på kontoret som saksbehandler/prosjektleder. Da alle over ham fikk sparken pga. dårlige tider, satt han nesten igjen alene som saksbehandler. «Alt på den tiden gikk med tap», ler Tore. «Husk for hver time du jobber taper vi penger», sa en kollega spøkefullt til meg. Etter 2 år fikk han endelig slippe ut av kontoret å bli elektriker igjen. «Det var en herlig følelse å kunne lukke døren etter meg», sier Tore, «jeg likte aldri å sitte på kontor».

Tore satt i fagforeningsstyret i mange år, og var med på sammenslåingsprosessen mellom Haugesund og Stavanger. Det var mye skepsis til denne prosessen. Enkelte mente at «storebror» Stavanger ville sluke Haugesund med «hud og hår». Men, de fant etter hvert ut at det ikke var noen annen utvei. Avdelingen var for svak til å stå på egne ben. Tore ble da med i det nye sammenslåtte styret. Overaskende viste det seg at stavangerfolk ikke var så truende. «Det var

faktisk hyggelige og samarbeidsvillige folk», sier Tore.

«Fagforeningene er de aller viktigste institusjonene vi har her i landet», sier Tore og fortsetter, «jeg er stolt av å fått hvert medlem i Elektromontørforeningen. Å være organisert er viktigere enn noen gang!»

«Jeg har vært veldig fornøyd med å jobbe i YIT Stavanger. Det har vært et veldig godt samarbeid og jeg gir folkene i Stavanger toppkarakter. Du ble aldri sett ned på, men var alltid på samme lag», sier Tore. Da Tore flyttet over fjorden, bosette han seg med sin nye kone på Finnøy. Her måtte han samtidig drive en gård med 70 sauer. Han har tatt i mot mange lam, kjørt traktor, hesjet og fraktet høyballer. Men nå er det slutt. «Det ble for mye arbeid, nå som jeg er blitt pensjonist», sier Tore. «Det jeg liker aller best er å snekre», forsetter han, «jeg har fikset opp loven, byttet vinduer og utvidet huset. Markene har jeg forpakket bort».

Vi vil alle savne Tore. Han har vært en stor ressurs og en kjernekar, både som elektriker og som tillitsvalgt. Med dette så vil vi ønske ham lykke til i hans nye pensjonisttilværelse.

«Jeg er stolt av å fått være medlem av Elektromontørforeningen»

Tore Kamsvåg trives på Finnøy, med flott utsikt til Fogn og Ryfylke.

Ingvald Hein

Mangeårig leder og forretningsfører av Stavanger Elektromontørforening gikk bort i september 2015.

Fagbevegelsen har mistet en god tillitsvalgt og dyktig leder i Ingvald Hein, som gikk bort i september 2015. Hein arbeidet i fagforeningen frem til han oppnådde pensjonsalder i mars 1988.

Ingvald Hein ble medlem i NEKF den 1. desember 1945 og har gjennom tidene hatt mange tillitsverv.

Ingvald gikk yrkesskolen i Stavanger og kom i lære i 1941 og som mange andre måtte også han gjøre arbeid for tyskerne. På Sola var han med å legge inn lys i tysernes bunkers anlegg.

Sitt første tillitsverv fikk han som underkasserer hos Teknisk Bureau i 1947. Han ble senere medlem av klubbstyret og det gikk ikke lenge før han ble klubbleder. Ingvald Hein ble valgt som varamedlem til avdelingsstyret i Stavanger Elektromontørforening og deltok på samtlige styremøter, da det alltid var forfall. Ingvald Hein fungerte som nestleder fra 1954, da Ingvald Thaulé var langtids syk.

På medlemsmøte i 1955 var Ingvald Hein foreslått av valgkomiteen i Stavanger Elektromontørforening, men Ingvald Hein selv syntes at

det var en for tung bær som ble lagt på hans skuldre. Ingvald Hein spurte derfor om ikke R. Sanness eller Karl J. Hagen var bedre valg som avdelingens formann. Det ble en diskusjon om mulige kandidater og R. Sanness var bestemt på at han ikke var kandidat. Etter noen nye runder med diskusjoner sa Ingvald Hein seg villig til å stille som formann og ble enstemmig valgt med akklamasjon. Ingvald Hein fungerte som leder av avdelingen helt frem til 1964, da han ble ansatt som forretningsfører på heltid.

På Landsmøte i 1958 ble Ingvald Hein valgt inn i Landsstyret i NEKF.

Siden han førstegang ble valgt som varamann til klubbstyret i Teknisk Bureau 23. februar 1953, var han en engasjert tillitsvalgt hele livet og bidro sterkt til at foreningen er det den er i dag.

Det ble holdt en stor sammenkomst på Folkets Hus da han gikk av med pensjon i 1988.

Av: Sverre Åge Johnsen

I Samleskinnen vil vi belyse ulike forhold som lærlingene kan komme oppi og ikke minst de mest vanlige sakene vi får spørsmål om. Denne gang ser vi på forhold som kan oppstå rundt avlegging av fagprøven. Fagforeningen har som mål å organisere lærlinger, ha god opplæring og forberede lærlingene på at de snart er fagarbeidere og det er dem som skal videreføre faget og overta som tillitsvalgte.

I løpet av våren vil en god del lærlinger avlegge sin fagprøve. Mange vil da stille seg spørsmålet - Om de får fortsette i bedriften de har vært i de siste to og halvt år. De fleste får heldigvis fortsette.

Men med dagens arbeidsmarked er i Rogaland ser man at bedrifter oftere ønsker å si opp sin avtale med lærlingen. Som organisert lærling har man heldigvis en del rettigheter som følge av Landsoverenskomsten (LOK). Dette er spilleregler som arbeidsgiveren har akseptert, men trenger hjelp for å følge.

Når man nærmer seg slutten av læretiden, er det spesielt to fordeler ved å være organisert lærling:

1. Skulle man være uheldig å stryke på fagprøven, har man rett til å fortsette i bedriften man jobber i fram til ny prøve er avlagt.

Er man ikke organisert, er dette ikke en selvfølge. Man har heller ikke krav på å være i bedriften man jobbet i fram til ny fagprøve er avlagt.

2. Om bedriften skal avslutte avtalen med lærlingen etter endt læretid, er det også her strenge regler bedriften må følge. Bedriften må MINST 1 mnd før læretidens slutt, i henhold til inngått kontrakt, gi en

skriftlig oppsigelse.

Av flere årsaker har de fleste bedrifter en tendens til å glemme denne fristen. Uansett årsak er du etter fristen å betrakte som fast ansatt i henhold til LOK § 2. Skulle det oppstå en slik situasjon vil nok bedriften hevde, at de bare kan forlenge lærlingkontrakten med 1 mnd. Dette kan de ikke gjøre i henhold til de spilleregler partene har blitt enige om. Arbeidsgiver vil da kanskje si at man kan bli sagt opp i ettertid. I slike tilfeller gjelder imidlertid følgende:

Er man ikke sagt opp etter læretidens utløp, har man ansiennitet fra læretidens start. Dette medfører at dersom det er ansatt montører etter at du har startet din læretid, har disse montørene followig kortere ansiennitet enn deg, og skal followig sies opp før DEG.

Dette er eksempler på hvor viktig det er for deg som lærling å være organisert i alle stadier av læretiden.

Dersom du lurar på noe, ta kontakt med tillitsvalgte eller fagforening FØRST! Spør du din arbeidsgiver, er det mulig du vil få feil eller mangelfull informasjon om dine rettigheter.

Prøvenemnder

Av: Therese Anita Holmen

Rogaland fylkeskommune ved Yrkesopplæringsnemnda oppnevner og administrerer prøvenemndene, som også fungerer som yrkesutvalg. Medlemmene oppnevnes for en fireårsperiode. Ny periode starter 1. januar 2016. For å få gode, velfungerende prøvenemnder er fylkeskommunen avhengig av at engasjerte fagfolk søker, at fagforeninger foreslår og at bedriftene oppmuntrer og gir støtte til å påta seg dette viktige vervet.

Fagopplæring er yrkesutdanning på videregående nivå som fører fram til fag- eller svennebrev, og er en del av den norske skolen. Rogaland fylkeskommune ved Seksjon for fag- og yrkesopplæring administrerer fagopplæringen og prøvenemnder i Rogaland.

For oss som brenner for yrket vårt og vil gjøre en innsats for å sikre rekruttering og videreutvikling av faget, så er det å være i en prøvenemd en god anledning. En får også en god mulighet med spennende og givende arbeid med ungdom.

Jeg ble oppnevnt av Rogaland Fylkeskommune i høst, etter forslag fra Rogaland Elektromontørforening. Jeg gleder meg til å ta fatt på oppgaven.

Vervet i prøvenemnden må være avklart med arbeidsgiver.

Hvordan organiseres prøvene?

En fag-/svenneprøve er firedelt og består av planlegging, gjennomføring, egenvurdering og dokumentasjon. En fag-/svenneprøves varighet og omfang vil variere fra fag til fag. På hver prøve skal to av prøvenemndas medlemmer vurdere sluttkompetansen hos kandidaten.

Arbeidsmengde

For perioden 2016-2019 vil vi i Rogaland ha prøvenemnder i ca. 110 fag.

Ei prøvenemd består av flere medlemmer. Jeg skal jobbe sammen med tre andre og vår

Therese Anita Holmen har blitt medlem i prøvenemnda.

nemd skal dekke Sandnes, Jæren og Dalane. Antall medlemmer per nemnd fastsettes ut fra antall prøver. Arbeidsoppgavene i nemnda skal fordeles slik at arbeidsbelastningen blir mest mulig lik for medlemmene.

Fagprøver kan gjennomføres hele året, men de fleste foregår på vår og høst. I samarbeid med prøvested/kandidat bestemmer prøvenemnda tidspunkt for hver enkelt fagprøve.

Det er vi i prøvenemdene som har ansvar for å utforme, gjennomføre og vurdere fag- og svenneprøver. Vi skal sam-

arbeide med lærebedriften om oppgaver til den praktiske del av prøven.

YRKESUTVALG

I tillegg til å være prøvenemd er vi også yrkesutvalg, og da er våre oppgaver:

- vurderer søknader fra bedrifter om å bli godkjent som lærebedrift
- bistår Rogaland fylkeskommune i faglige spørsmål

Hvilke egenskaper trengs:

- Fag-/svennebrev eller lang praksis og oppdatert arbeidserfaring i faget og visse ferdigheter i skriftlig framstilling og samarbeidsevne.
- Kjennskap til kravene for en fagarbeider i faget.
- Kunne bruke digitale hjelpemidler.

Workshop for nye medlemmer i fagprøvenemda 2016 – 2019

Av: Mette Karin Rovik

Mette Karin Rovik deler sin erfaring fra kurset som nye medlemmer i prøvenemdene får

I november var det kurs for nye og gamle medlemmer i prøvenemda for fag- og svenneprøver.

Therese Anita Holmen og Mette K. Rovik er to av flere nye medlemmer i prøvenemda. Therese skal være sensor for elektrofaget og Mette skal være sensor i telekommunikasjonsfaget.

Det var et tett program vi skulle gjennom, så det ble to travle dager. Vi fikk blant annet informasjon om hvordan fylket vil en fagprøve skal gjennomføres, lokal opplæringsplan, bedriftens ansvar, forventninger og krav.

Det ble brukt mye tid på workshop. Da jobbet vi i grupper inndelt etter fag, og skulle bli enige om hvordan vi ville en fagprøve skulle se ut og hvilke kriterier vi ville legge til grunn for bestått/ ikke bestått. Dette var ganske krevende, da en følte at en jobbet «feil vei». Det ble litt å famle seg frem med bind for øynene. Dette var imidlertid litt av poenget, for de fleste brikkene falt på plass da en var ferdig med arbeidet. Mange friske diskusjoner ble det også underveis. Ikke alle var enige i denne måten å jobbe på.

Et annet poeng med workshopen er at vi som er i prøvenemda skal være i stand til å vektlegge de samme tingene når vi observerer og vurderer kandidaten.

Kunnskapsløftet sier at «tolkning, konkretisering og tilpasning skal gjøres lokalt». Derfor åpner det for at kandidaten skal måles i det de har fått opplæring i, og ikke det vi som sensorer kan. Målet med fagprøven er jo at kandidaten får vise hva han/hun kan, ikke hva han/ hun ikke kan.

Vi fikk diskutert hva som er meget godt bestått, bestått og ikke bestått. Dette blir jo en helhetsvurdering i hvert enkelt tilfelle, men etter å ha diskutert dette i gruppa har vi en felles «plattform».

Kommunikasjon er også en viktig del av fagprøven. En skal ikke glemme at dette er stort sett ungdommer, og for mange kan det være ganske tøft å gå opp til fagprøve. Her kan det være mye nerver ute å gå. Det er viktig at vi forsikrer oss om at kandidaten har forstått hva vi mener, at vi skaper trygghet og at vi er en støttespiller for kandidaten.

Dette blir spennende – vi gleder oss.

Deltakere på kvinnekonferansen. Fra venstre Heidi Rovik, Ingrid Einarsen, NN, Ann Kristin Johannessen, Tone Silje Rysstad, Kristin Sinnes og Ann-Margrethe Vernes.

26. November var vi en spent og lystig gjeng fra Rogaland som reiste til Oslo på 2- dagers kvinnekonferanse. Dette året var det rekordmange påmeldte, og hele 12 damer fra Rogaland. Noen distrikter hadde ingen påmeldt, mens andre hadde kun en.

Av Mette Karin Rovik

På en slik konferanse kommer vi sammen og prater om forskjellige problemstillinger. Som en av deltakerne så treffende sa; 'Vi er sannsynligvis en litt egen rase. Jeg føler meg ikke helt hjemme blant bare

damer, og jeg føler meg ikke helt hjemme blant bare menn- men på disse konferansene treffer jeg likesinnede som skjønner hva jeg snakker om'.

Norge liker jo å kalle seg for et land med likestilling. Da jeg startet å jobbe for snart 30 år siden, i det som da het Televerket, slo folk hendene sammen da jeg kom og sa; «*Nei, men er det en JENTE som kommer?*» I dag slår de hendene sammen og sier; «*Nei, men er det en DAME som kommer?*» Lengre er vi dessverre ikke kommet. Jeg hadde flere kvinnelige kollegaer for 30 år siden enn jeg har i dag. DET er et tankekors!

Jeg føler vi blir møtt med litt fordommer når vi snakker om kvinnekonferanse eller kvinnenettverk. «*Å ja, rødstrømpe du.... Er du med i kvinnegruppen Ottar og kanskje?*» Slike ting har jeg hørt, sågar fra kvinnelige kollegaer. Det vitner vel bare egentlig om uvitenhet, eller kanskje er de redde for å si fra dersom ting ikke er greit, så blir dette et slags skalkeskjul?

Vi snakka om gravide kvinner i arbeidslivet. Om tilrettelegging for disse, og om ansettelse av gravide kvinner. . Vi fikk spørsmål om hva vi ville gjort på et jobbintervju hvis vi ble spurt om vi var/ hadde tenkt å bli gravid. Hva svarer vi da? Det er jo fortsatt slik at det kun er kvinner som kan bli gravide, men vi skal jo ikke bli utestengt fra arbeidslivet av den grunn. Så her er litt av hvert å gripe fatt i. Vi fikk også snakket om diskriminering av homofile/ lesbiske/ bifile i arbeidslivet. Noen sier aldri noe om dette på sin arbeidsplass, mens andre velger å være åpne om det.

Det var også satt av tid til en bedre middag med god underholdning og masse sang og ablegøyer. Premier ble det også delt ut. Mye «lått og løye», som vi lo godt av også på fredagen.

Det at vi fortsatt trenger en kvinnekonferanse syns jeg egentlig er litt flaut. Etter konferansen sitter jeg igjen med en følelse som er litt blanda. Litt lei meg for at vi fortsatt trenger å stille krav om egne garderober og toaletter, for at vi fortsatt må stille krav om å bli respektert på lik linje som «gutta», for at det på noen arbeidsplasser blir forventet at kvinnelige elektrikere skal gå som bas - men uten

Mett Karin Rovik

baslønn. Jeg kunne ramset opp mye mer, men dette er litt av det vi diskuterte i Oslo.

Heldigvis er her mange bedrifter som virkelig ser det positive vi kvinner bidrar med og tar virkelig godt vare på jentene sine. Jeg har også en god følelse for at forbundet gir oss anledning til å snakke sammen om dette. Da ser vi at vi faktisk ikke er alene om å prøve å si fra når ting ikke er greit. Vi får belyst problemstillinger som kanskje andre har funnet løsninger på, og som vi kan nyttiggjøre oss. Vi har heldigvis kommet et stykke på vei, men når vi ser hva som skrives om Telenor sin ansettelse av ny konsernsjef har vi fortsatt et stykke vei å gå. Det hjelper heller ikke at noen kommer med påstander som at:

«*Det blir mindre attraktivt for menn å søke jobb når kvinner kvoterer*», eller at «*Nivået blir lavere på grunn av kvotering*». Dette er holdninger som samfunnet ikke er tjent med, så her har vi alle en jobb å gjøre både kvinner og menn.

Jeg kommer definitivt til å reise på neste kvinnekonferanse, for dette var veldig gøy og lærerikt.

Therese Anita Holmen

*Leder av kvinnenettverket
Therese Anita Holmen.*

Likestillingsutvalget i forbundet arrangerer kvinnekonferanse en gang i året. Målgruppen er tillitsvalgte og kvinnelige medlemmer. Det har vært en populær konferanse med mange deltakere de siste årene.

Det som er synd er at ikke alle fylker og distrikt er representert. Fra Rogaland var det 12 påmeldte, og det viser seg at når vi har fokus på deltakelse og et nettverk for kvinner så blir det mer deltakelse på arrangement. Jeg håper at andre distrikt også ser nytten av nettverk, så vi kan få en bredere deltakelse av alle medlemmer i forbundet.

De siste dagene har media vært fylt med sterke reaksjonene da Telenor i vår utnevnte enda en mannlig konsernsjef i et statsdominert selskap. Vanligvis utløser dette bare oppgitte sukk på bakrommet blant dem som er opptatt av slikt, men denne gangen blåste det ut offentlig. Det er synd at det må skje diskriminering på så høyt nivå før det blir synlig for folk at det finnes hindringer for kvinner. Nettopp fordi de er kvinner, ikke fordi de ikke kan, ikke vil eller ikke er kvalifisert. Vi må synliggjøre usynlige strukturer som holder kvinner nede.

På møtet vi hadde i likestillingsutvalget i oktober, tok vi en ringerunde til alle distrikter som hadde en påmeldt eller ingen påmeldt. Det var ymse respons på våre henvendelser. Inntrykket er nok at ikke alle distrikt er like opptatt av å sende medlemmer på kvinnekonferanse. Derfor vedtok vi på sist møte at hvert distrikt skal velge en kvinnekontakt som informasjonen om nettverk og konferanser kan sendes til. Så vi veit at informasjonen når ut til alle kvinnelige medlemmer i distriktene.

Temaene på konferansen:

- Forbundets likestillingsarbeid, lokalt & sentralt.
- LOs likestillingspolitikk ved Peggy Hessen Følsvik.
- Graviditetsdiskriminering.
- Landsmøteperioden 2015 – 2019: Aktiviteter, lønnsutvikling, kjønnsdelt arbeidsmarked, økt representasjon mm.

Stafettpinnen

Av: Anne Beate Vargervik

I denne artikkelen utfordres medlemmer og tillitsvalgte til å fortelle litt om seg selv, hva de jobber med og hva som opptar dem.

I dette nummeret er det Anne Beate Vargervik, sekretær i EL & IT Klubben Aibel, som har fått utfordringen.

Anne Beate Vargervik

Litt om meg: Jeg er Anne Beathe Vargervik og jeg arbeider som elektriker i Aibel.

I vår ble jeg valgt inn i klubbstyret i EL & IT klubben Aibel, så noen opplever meg nok som over gjennomsnittet engasjert i kollegene mine og arbeidsplassen min. Det er lett å bli engasjert i så flotte folk.

I klubbstyret sa jeg ja til å være sekretær. Det er noe helt nytt for meg, så læringskurven har vært ganske bratt. Heldigvis er det kjekt også, og det hjelper på når det er så mye nytt å sette seg inn i.

Litt om arbeidsplassen min: Aibel. Det er jo en arbeidsplass med mange muligheter og prosjekter både på land og offshore. Jeg holder meg på land og i nærheten av Haugesund. Det kjekkeste er å jobbe på prosjekt fordi det da er så mye variert arbeid, og er jeg heldig får jeg være med hele prosjektet fra første kabelgate til siste test.

Vi er beryktet i Aibel – på det vi kaller for “*hvide disipliner*” (Fagene innenfor E&I tariffområdet) - for inkluderende og godt arbeidsmiljø. Det er jo ikke det verste å være beryktet for, så jeg lever fint med det.

I likhet med de aller fleste arbeidsplasser er det også utfordringer i Aibel. Det er kjekt å få være med på å finne løsninger på utfordringene sammen med resten av klubbstyret, bedriften og medlemmene. Er det noe jeg ikke finner ut av er det også greit å ha distriktssekretæren på lomma (på mail og telefon).

Hva brenner jeg for.... Jeg brenner for mye. Lærlingene: opplæring og oppfølging av våre fremtidige fagarbeidere. Mulighetene våre for oppdatering innen faget, videreutdanning og opplæring i hvordan arbeidslivet fungerer. Pensjonen vår: hva skal jeg leve av når jeg ikke skal jobbe lenger? Kunnskap er veldig viktig: Hvordan kan jeg ha en mening om noe jeg ikke vet noe om? Hvordan kan jeg bli bedre om jeg ikke vet hvor skoen trykker?

Hva gjør jeg når jeg ikke er på jobb? Jeg har en flott familie og liker veldig godt å være med dem. Uttrykket “dra til fjells” er vel også ganske passende siden jeg liker godt å gå i fjellet; både med og uten ski. Jeg liker vel egentlig å gå på tur hele året og hvor som helst. En fotballkamp i ny og ne er heller ikke å forakte. Jeg er best på tribunen, langs sidelinja, foran TV eller på VG-live. Jeg spiller ikke. London er da den naturlige favorittweekendbyen for meg :-)

Til slutt vil jeg ønske alle en fin og fredelig jul og et godt og begivenhetsrikt nytt år!

Av: Lauritz Slåttebrekk

I november hadde vi 2 bowlingkvelder for unge medlemmer av EL & IT i Rogaland. Det var en i Stavanger 13. november og en i Haugesund 9. november. Da var rundt 20 ungdommer samlet for å bygge nettverk, og få litt info om hva vi i ungdomsutvalget gjør. I Stavanger kom også LO-favor og hadde et foredrag om medlemsfordelene vi har.

Ønsker du og bli med på noe av alt det vi planlegger i 2016? Alt vi i ungdomsutvalget arrangerer blir lagt ut på facebook siden vår. Den finner du ved å søke på «**EL&IT UNGDOM ROGALAND**» Her blir det også lagt ut kurser og andre ting folk kan delta på.

Rapport fra studieutvalget

Av: Reidar Skjold

Leder av studieutvalget,
Reidar Skjold

Studieutvalget hadde møte sist i Hauge-sund 9. november.

I regi av Rele ble det avholdt ungdomskurs i Sandnes 4-6 november. Der fikk nye veiledere prøve seg. Lauritz Slåttebrekk, som ikke har gått veilederkurs, sammen med Christopher Fagerland var veiledere på kurset.

Våre erfarne veiledere John Helge Kallevik og Geir Ove Bernhoff var i nærheten som støttespillere. Ut i fra tilbakemeldingene var kurset vellykket med et stort engasjement fra alle parter.

Aktuelle kurs i 2016 for våre medlemmer:

I et stramt arbeidsmarked med oppsigelser og permitteringer lages et tilbud til permitterte medlemmer i begynnelsen av neste år. Noe av innholdet er rettigheter og plikter for de permitterte, info om fritak av kontingent, markedsut-sikter etc. Vi håper da på at de aktuelle medlemmer deltar og får det litt sosialt som bonus.

Den 3. og 4. mars settes det opp et "Sekretær kurs" med formål å lage protokoller, referater, budsjett /regnskap, regneark, etc.

I april blir det satt opp et grunnkurs for medlemmer og nye tillitsvalgte. Dette er et årlig kurs og hensikten er gi nye innblikk i ideologi, historie, rettigheter og plikter som tillitsvalgt etc. Det blir også satt opp et ungdomskurs for alle medlemmer under 30 år.

Den 4. til 8. april blir det avholdt et kurs hvor vi

går grundig gjennom vår tariffavtale, «Lands-overenskomsten»

Et av hovedkravene i tariffoppgjøret 2016 vil være tjenestepensjon. Dersom medlemmene hadde vært klar over hvor mye regjeringen og arbeidsgiverne har frastjålet dem av deres pensjon, ville det blitt opptøyer. Som alle andre ting, er pensjon komplisert før du har satt deg inn i det. Det er vår manglende kunnskap om emne som har gjort pensjonsranet mulig. EL & IT Rogaland kommer derfor til å avholde et pensjonskurs for våre medlemmer i forkant av det kommende tariffoppgjøret.

I mai blir det satt opp et klubbstyrekurs. Dette er et kurs hvor medlemmene få arbeide med egne saker og problemstillinger.

Gjennom AOF kan en ta fagskole innenfor HMS i Stavanger / Haugesund med søknadsfrist i slutten av jan. 2016. Tar en denne utdanningen kan en søke om stipend fra LOs utdanningsfond. Til orientering kan en ta mange kurs gjennom AOF.

AOF Sola: lovpålagt grunnkurs i arbeidsmiljøutdanning med søknadsfrister: 2.02.2016, 12.04.2016 og 24.05.2016

På vegne av studieutvalget ønsker jeg våre lesere en god jul og et godt nyttår.

FORELØPIG INNKALLING TIL ÅRSMØTE I ROGALAND ELEKTROMONTØRFORENING, 15 MARS 2016.

Foreløpig dagsorden:

1. Godkjenning av møteinnkalling
2. Konstituering
3. Innkomne forslag
4. Tariffoppgjøret 2016
5. Saker til rep.skapet i distrikt Rogaland
6. Budsjett 2016
7. Avslutning

Forslag til halvårsmøte sendes til Rogaland Elektromontørforening, Lagårdsveien 124, 4011 Stavanger, Epost: firmapost@rele.no eller faks 51 84 04 80. Forslagsfrist er 9. februar.

VIKTIG FOR DEG SOM ER PERMITTERT!

*Når du som medlem er permittert får du fritak fra kontingen-
ten i hele permitteringsperioden (etter arbeidsgiverperioden
på 10 dager), og i tillegg gratis forsikring (betalingsfritak) i 8
uker.*

*Dersom EL & IT Forbundet ikke mottar en melding om at
du er permittert, vil de anta at du er utmeldt, siden de verken
mottar kontingent eller forsikring fra deg (bedriften stanser
overføringen).*

*Du kan da få problemer med forsikringen, og når du kommer
tilbake i jobb vil du få en stor ekstraregning å betale dersom du
vil fortsette medlemskapet i EL & IT Forbundet. Du kan da
også få et problem dersom bedriften etterhvert velger å gå til
oppsigelse.*

Meld i fra til fagforeningen om at du er permittert!

RETURADRESSE:
Rogaland Elektromontørforening
Lagårdsveien 124, 4011 Stavanger

*Rogaland Elektromontørforening ønsker alle
medlemmer, andre samarbeidspartnere og lesere
en riktig god jul og et godt nytt år.*

Hjemmeside Rogaland Elektromontørforening: <http://www.rele.no/>
Hjemmeside EL&IT Distrikt Rogaland: <http://www.elogit-rogaland.org/>